

A white line drawing on a dark blue background showing two hands shaking. The hands are rendered with simple outlines, capturing the gesture of a firm handshake. The fingers are spread, and the palms are facing each other.

ÅRSBERETNING 2006

AALBORG SYGEHUS
FORSKNINGSENHED FOR
KLINISK SYGEPLEJE

REGION NORDJYLLAND

Indhold

Forord	3
Indledning.....	4
Artikler.....	5
Omsorgsetik i klinisk sygepleje	5
Ph.d.-afhandling om sygeplejefaglig ledelse.....	7
Verdens mest spændende job!	9
Monofagligt internt arbejde	11
Chefsygeplejersken og oversygeplejerskerådet.....	11
Sygeplejefagrådet.....	11
Netværk med udviklingssygeplejersker	11
Fremtidens udviklingssygeplejerske	12
Tværfagligt forskningssamarbejde.....	14
Samarbejde med nationale og internationale forskningsmiljøer.....	15
Nationalt samarbejde med sygeplejevidenskabelige forskningsmiljøer	15
Samarbejde med internationale forskningsmiljøer	15
Billedcollage.....	16
Projekter	18
Ph.d. projekter	18
Nordiske projekter.....	18
Projekter over amtsgrænser – på tværs af institutioner.....	18
Projekter inden for Nordjyllands Amt – på tværs af institutioner	19
Projekter ved Aalborg Sygehus.....	19
Formidling af forskning.....	21
Charlotte Delmar	21
Birgitte Schantz Laursen.....	24
Erik Elgaard Sørensen	25
Karen Marie Dalgaard.....	26
Edith Mark.....	27
Bente Hoeck.....	29
Dorte Buchwald	30
Mette Grønkjær	30
Efterord	31

Forord

Livets leves forlæns, men forstås baglæns. I tilbageblikket er det arbejdet med sygeplejefagets omsorgsværdier og patient- og pårørende perspektivet, der er sat lys på. Det skal ikke forstås således at der ikke tidligere har været arbejdet med disse vigtige forhold. Men da det er en almenmenneskelig erfaringsbaseret iagttagelse at de mest elementære fænomener, der hører livsførelse til, bliver vi sidst og vanskeligst opmærksomme på, er der en fare for at selv den sundhedsprofessionelle kan komme til at overse eller overhøre væsentlige forhold, der har betydning i helbredelses- og restitutionsprocesser, forhold som fx livsmødets, håbets og fortvivlelsens betydning, kontrol over egen krop, betydningen af at blive inddraget i væsentlige beslutninger osv.

Lad mig benytte dette forord til at takke en række af de mennesker og fonde, som har gjort det muligt at sætte lys på omsorgens betydning. I den forbindelse rettes en stor tak til Sygehusledelsen ved Aalborg Sygehus samt en særlig tak for det daglige samarbejde til forskningschef Hans Gregersen. De to forskere og de ph.d.-studerende ved Forskningsenheden for Klinisk Sygepleje takkes for på hver deres måde at bringe engagement, ansvarsbevidsthed og humor ind i hverdagen.

Forskningsmiljøerne i Forsknings Hus takkes for samarbejde, ligeværdighed og åbenhed i forbindelse med tværfaglige aktiviteter.

Det er endvidere meget glædeligt at 2006 har bragt os flere fondsmidler end hidtil. Bedre omsorg og økonomisk opbakning hænger sammen.

Rigtig mange tak til:
Kræftens Bekæmpelse, Det Psykosociale Forskningsudvalg
Kræftens Bekæmpelses Kliniske Forskningsenhed Region Nord
Dansk Sygeplejeråd, Sygeplejerskens Forskningsfond
Dansk Sygeplejeråds samfinansierede ph.d.-stipendier
Novo Nordisk Fonden
Lundbeckfonden
Tryk Fonden
Århus Universitetshospitals Forskningsinitiativ
Nordjyllands Amts Forskningsudvalg (som nu er nedlagt)
Sundheds CVU Udviklingsråd
Aalborg Turist- og Kongresbureau/Aalborg Konference- og Kulturcenter
Det Obelske Familiefond
Herta Christensens Fond

Der skal også rettes en tak til Aalborg Sygehus, Nordjyllands Amt, Sygehus Vendsyssel og Odense Universitetshospital for støtte til lønmidler.

Og sidst – men på ingen måde mindst – takker jeg for det faglig berigende samarbejde som forskningsenheden igen i år har glædet sig over.

En berigende stor tak til professor Kari Martinsen, Universitet i Bergen – ikke mindst for hjælpen til ph.d.-seminaret i Forsknings Hus. I den sammenhæng også berigende tak til docent Mogens Pahuus, Aalborg Universitet og adjunkt Anne-Marie Pahuus, Aarhus Universitet.

Tak til professor Lars Arendt - Nielsen, Aalborg Universitet og Jens Vistisen, ACTERA for det sundhede teknologiske samarbejde i forbindelse med smerteforskningen.

Tak til seniorforsker Ewa Rundqvist, Stockholm, Sverige og seniorforsker Kerstin Sivonen, Helsingfors, Finland for fælles engagement i et nordisk projekt om omsorgsetikkens forfald.

Tak til professor Jean Watson, Colorado, USA for invitationen til deltagelse i "TænkeTank" om omsorgen i praksis og i teori.

Ligeledes en stor tak til Afdeling for Sygeplejevidenskab ved Aarhus Universitet. Tak fra hele forskningsenheden for både fagligt samarbejde og socialt samvær.

Forskningsenheden for Klinisk Sygepleje, den 1. februar 2007

Charlotte Delmar
Forskningsleder
Ph.d., cand.cur

Indledning

Sygeplejen er og har været domineret af at imødekomme patienternes behov – for eksempel for mad, væske, sikkerhed og tryghed. Det er i sygeplejen nødvendigt at beskæftige sig med patienternes behov, – men det er ingenlunde tilstrækkeligt – og i særdeleshed, hvis vi skal tage inddragelse af patienter og pårørendes perspektiv alvorligt. For så er vi nødt til at udvikle viden om, hvad der også har betydning for, at patienterne kan komme sig efter en sygdom eller lindres i lidelsen. Det kan eksempelvis være viden om håb, fortvivlelse og livsmod hos alvorligt syge eller skam og skyldfølelse hos overvægtige børn, der har spist for meget.

Ikke mindst har det betydning at en rettet mod patientens værdier, lidelses- og sygdomssituation kan medvirke til at de sundhedsprofessionelle kan blive klogere på, hvad der også spiller en stor rolle for

det enkelte menneskes håndtering af sit liv, evne til at genvinde kræfter og restituere sig til en ny livssituation.

Som det vil fremgå af den samlede årsberetning og specifikt artiklen ”Omsorgsetik i klinisk sygepleje” har Forskningsenheden for Klinisk Sygepleje i 2006 forstærket sin synlighed mod disse betydningsfulde og sundhedsfremmende forhold. Således indledes denne årsberetning også med denne artikel.

Derefter følger to artikler, hvoraf den ene er en beskrivelse af ”årets” ph.d.-afhandling, udgået fra forskningsenheden. Det har været en stor gave at forskningsenheden er blevet beriget med endnu en forsker. Den anden artikel beskriver, hvorledes et stillingsindhold efter et ph.d.-forløb tager form. En formgivning, der i særdeleshed har fået næring gennem samarbejdsrelationer med lægefaglige forskningsmiljøer i Forsk-

ningens Hus. Placeringen af Forskningsenheden for Klinisk Sygepleje i Forskningshuset skal i denne sammenhæng fremhæves som særdeles betydningsfuld for sygehusets fælles indsats.

Herefter følger forskellige aspekter af det monofaglige interne arbejde, tværfagligt forskningssamarbejde og samarbejde med nationale og internationale forskningsmiljøer.

På midtersiderne – en billedcollage med glimt fra året, der gik.

Årsberetningen afsluttes med en præsentation af de projekter, som forskningsenheden er involveret i samt en oversigt over, hvorledes forskningsenhedens ansatte og de ph.d.-studerende i år 2006 har bidraget på flere fronter med formidling af forskning. Disse oversigter tjener også som dokumentation for forskningens aktivitet og indhold.

Artikler

OMSORGSETIK I KLINISK SYGEPLEJE

Af forskningsleder Charlotte Delmar

Den gode, den kloge og den rigtige sygepleje til gavn for borgerne - det er målet for sygeplejeforskningen

Det er en gammel sandhed at klinisk virke og uddannelse på højt niveau fordrer megen og god forskning. Men grundet nutidens omskiftelighed må forskningsaktiviteterne tænkes ind i sundhedsvæsenets foranderlige kontekst. Her skal blot nævnes et par eksempler:

- Sundheds-, bio- og informations-teknologi er i rivende udvikling. Der er således mulighed for at opdage nye sygdomme, behandle flere og vanskeligere sygdomstilfælde, holde mennesker i live længere samt hurtig udveksling af kommunikation om patient og sygdom.
- Accelererede patientforløb tilgodeser hurtig restitution af vitale organer, og patienten udskrives ofte 2-3 dage efter behandling til yderligere restitution i eget hjem.
- Høj grad af specialisering samtidig med krav om sammenhæng i patientforløb fordrer en intensiveret koordination af den tværfaglige og specialiserede indsats.
- Andelen af den ældre befolkning og antallet af kroniske sygdomme er steget, hvilket vil skærpe omfordelingspolitikken. Stigning i antal akutte patienter og i ambulans- og endagsaktivitet vil kunne mærkes på sygehuset.
- Flere rehabiliteringsopgaver vil kunne mærkes i kommunerne.
- Globaliseringen medfører nye sygdomme og sundhedsproblemer.

Det er mange forandringer og store udfordringer, og patientens særegne livs-

situation, sårbarhed og uforudsigelighed må til enhver tid medtænkes, fordi fremmedgørelsen af patient og pårørende i et højt teknologisk behandlingssystem er nærliggende. Det er en fremmedgørelse, som kan udmønte sig til omsorgssvigt, især hvis man af den ene eller anden grund er særlig sårbar og udsat.

Den præcise diagnosticering og effektive behandling, som så flot kendetegner det danske sundhedsvæsen, fordrer en komplementær indsats med en styrkelse af den sygeplejefaglige, forskningsbaserede viden bl.a. i forhold til forståelse og forklaring af de ofte uforudsigelige mekanismer, der knytter sig til det at være en syg person med en diagnosticeret sygdom – til forskel fra det at have en diagnosticeret sygdom, hvilket typisk er knyttet til det lægefaglige forskningsfelt.

Derfor ses med glæde tilbage på et år, hvor den kliniske sygepleje og omsorgsetikken er kommet i forskningsmæssigt søgelys. I den forbindelse skal nævnes tre større tiltag:

1. Et forskningsprogram under titlen: ”Omsorgsetik i klinisk sygepleje”. Det er et fælles sygeplejefagligt forskningsprojekt på Aalborg Sygehus, som kommer til at bestå af mange delprojekter udsprunget af de enkelte afdelingers interesser og behov. Programmet organiseres således, at den fælles beskrivelse er udformet af udviklingssygeplejerskerne i samarbejde med forskningsenheden. Hvert delprojekt ledes af en udviklingssygeplejerske med forskningsenhedens forskere som vejledere

på forskningsproces og på det faglige indhold. Netværksgruppen af udviklings- sygeplejersker vil fremdeles fungere som sparringspartnere for hinanden.

Ud over at forskningsprogrammet tager afsæt i strategi for den sygeplejefaglige udvikling på Aalborg Sygehus (af 1997, revideret 2005) tjener projektet først og fremmest en samfundsmæssig nytte. Ikke mindst har det betydning at en rettet mod patientens værdier, lidelses- og sygdomssituation kan medvirke til at de sundhedsprofessionelle kan blive klogere på, hvad der også spiller en stor rolle for det enkelte menneskes håndtering af sit liv, evne til at genvinde kræfter og restituere sig til en ny livssituation. At sætte omsorgsetikken i den kliniske sygepleje på den forskningsmæssige dagsorden kan også betragtes som et betydningsfuldt element i den sundhedsfaglige debat anno 2006 og er i øvrigt i tråd med den nye Sundhedslov af 2007 om respekt for det enkelte menneske, dets integritet og medbestemmelsesret. Som universitetshospital er alle afdelinger på Aalborg Sygehus ligeledes forpligtede til at være forskningsaktive. Som sådan kan forskningsprogrammet give anledning til at skabe eller udbygge et naturligt forskningsmiljø i de enkelte afdelinger, lige som det kan give anledning til at finde potentielle sygeplejeforskere i praksis. Ved konkret at arbejde med forskningsprocessen øges kompetencerne hos den enkelte sygeplejerske og udviklingssygeplejerskerne evne til at vejlede andre i de udfordringer, der hører videnskabeligt arbejde til, opøves.

ET ØJEBLIKS BILLEDE FRA ARBEJDET MED FORSKNINGSPROGRAMMET ”OMSORGSETIK I KLINISK SYGEPLEJE”.

PH.D.-AFHANDLING OM SYGEPLEJEFAGLIG LEDELSE

Af postdoc i klinisk sygepleje Erik Elgaard Sørensen.

2. I samarbejde med professor Kari Martinsen, Universitetet i Bergen og docent Mogens Pahuus, Aalborg Universitet samt adjunkt Anne-Marie Pahuus, Aarhus Universitet, blev et 3-dages ph.d.-seminar under overskriften "Livsfilosofi i en sundhedsfaglig kontekst" afholdt i Forskningshus i dagene 13.-15. december med 28 deltagere fra Danmark, Norge og Finland. Med en fokusering på lidelsesdelen af en sygdom vekslede de tre dage med forelæsnings og de ph.d.-studerendes fremlæggelser af egne projekter med opponentfunktion. Et socialt engagement onsdag aften supplerede på glimrende vis det faglige.

3. Som eneste europæer deltager forskningslederen i en "Tænke-tank" på tværs af det amerikanske/canadiske kontinent og er således blevet medlem af det eftertragtede "Caritas Consortium", omhandlende "Developing Human Caring Models for Research and Practice". Første møde blev afviklet den 17.-18. maj 2006 i Washington D.C., Inova Health System in Fall Church. Der holdes to årlige møder i USA. Den første kontakt blev skabt i forbindelse med medlemskab af det amerikanske etablerede International Association for Human Caring (IAHC) og det er via deltagelse i deres internationale konferencer at det har udviklet sig til et konkret samarbejde med professor Jean Watson, University of Colorado, Denver. Watson er kendt for at

have udviklet viden om omsorgen og dens betydning i sygeplejen. – primært forankret på det nordamerikanske kontinent. Samarbejdet tog sin begyndelse ved en konference i Boulder, Colorado 2003. I oktober

2005 gæstede Watson forskningsenheden i Aalborg i forbindelse med en invitation som keynotespeaker til national konference for udviklingssygeplejersker.

1. september 2002 blev jeg indskrevet som ph.d.-studerende ved Afdeling for Sygeplejevidenskab, Institut for Folkesundhed, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet Aarhus Universitet. Jeg afsluttede uddannelsen med tildeling af ph.d.-graden i sygepleje den 12. april 2006, hvor jeg forsvarede min afhandling med titlen "Sygeplejefaglig ledelse. En empirisk undersøgelse af samspil mellem ledelse og faglighed i ledende sygeplejerskers praksis i dansk sygehusvæsen". Forsvaret fandt sted i auditoriet på Aalborg Sygehus Afsnit Syd.

Vejledere: Lektor, cand.cur., exam.art., ph.d. Birthe D. Pedersen, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet og forskningsleder,

PÅ FORRESTE RÆKKE BEDØMMELSESDVALGET. F.V. LEKTOR ELISABETH HALL, AARHUS UNIVERSITET, PROFESSOR ELISABETH SEVERINSSON, UNIVERSITETET I STAVANGER, NORGE OG PROFESSOR STEEN HILDEBRANDT, HANDELSSHØJSKOLEN I ÅRHUS SAMT PROFESSOR HANS GREGERSEN SOM LEDER AF FORSVARSHANDLINGEN.

cand.cur., ph.d. Charlotte Delmar, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Forskningshus, Aalborg Sygehus samt lektor, cand. merc. Peter Kragh Jespersen, Institut for Økonomi Politik og Forvaltning, Aalborg Universitet.

Bedømmelsesudvalget bestod af lektor, cand.cur., ph.d. Elisabeth Hall (formand), Afdeling for Sygeplejevidenskab, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet og professor, Dr.PH Elisabeth Severinsson, Director of Research, Department of Health Studies, University of Stavanger samt professor, ph.d. i organisations- og ledelsesteori Steen Hildebrandt, Institut for ledelse, Handelshøjskolen i Århus.

Afhandlingen baserer sig på fund fra 11 måneders feltforskning blandt ledende sygeplejersker på to typiske ledelsesniveauer i dansk sygehusvæsen. Undersøgelsen er foretaget på 6 sygehuse i henholdsvis Ringkøbing og Nordjyllands Amt. Formålet med undersøgelsen har været at udvikle viden om sygeplejefagets ledelsespraksis, herunder viden om samspil mellem ledelse og faglighed. En viden og indsigt der forventes at kunne medvirke til at nuancere og kvalificere debatten om ledelse af og på danske sygehuse i fremtiden. Afhandlingen befinder sig indenfor rammerne af sundhedstjenesteforskning, og spørgsmålet om samspil mellem ledelse og faglighed bringer undersøgelsen ind i sygehusledelsesdebatten, sådan som denne har været ført igennem flere årtier. En debat der har omhandlet ledelsesmodeller og forskellige forståelser af ledelse, heriblandt faglig ledelse og ledelse forstået som en profession.

Undersøgelsen viser, at ledende sygeplejersker er på vej såvel rent karrieremæssigt som i den konkrete ledelsespraksis. Hvor afdelingssygeplejersker ikke selv vælger ledelsesvejen, men bliver opfordret hertil, er det et bevidst valg oversygeplejersker foretager. Uanset om der er tale om en til-

fældighed eller et valg, fastholdes en karriere som leder efterfølgende. Endvidere viser undersøgelsen, at indhold i afdelingssygeplejerskers ledelsespraksis er uforudsigeligt, fragmenteret, kontinuert og cyklisk, præget af stor grad af omskiftelighed, hvor overblik begrundes som nødvendigt. Indhold i oversygeplejerskers ledelsespraksis er ligeledes fragmenteret, men mere forudsigeligt og regerligt, hvor omskifteligheden aftager og overblik begrundes som et ønske.

Undersøgelsen viser endvidere, at samspil mellem ledelse og faglighed i ledende sygeplejerskers praksis afhænger af, hvorvidt en rolle som kliniker, som administrator eller som hybridleder indtages. Indtages rollen som kliniker, er ledelsespraksis kendetegnet ved en optagethed af klinisk praksis, hvormed samspil mellem ledelse og fag udebliver eller viser sig i et kortsigtet ledelsesperspektiv. Afhængig af ledelsesniveau får det konsekvenser i form af en urolig, reaktiv og tilpassende ledelsespraksis. Indtages rollen som administrator, er ledelsespraksis kendetegnet ved en optagethed af administration og drift, hvormed samspil mellem ledelse og fag udebliver. Afhængig af ledelsesniveau får det konsekvenser i form af en isoleret, tilpassende og

alliancedannende ledelsespraksis. Indtages rollen som hybridleder, er ledelsespraksis kendetegnet ved en dialektik mellem ledelse og fag. Afhængig af ledelsesniveau får det konsekvenser i form af en rolig og proaktiv ledelsespraksis. Stærke sygepleje- og ledelsesfaglige identiteter resulterer i mod til at turde lede egne og andre fagprofessionelle. De resulterer også i tværfaglig anerkendelse med deraf følgende interdisciplinært samarbejde, men kan også udvikle sig til en kamp om magt, fag og ledelse.

Med virkning fra 1. juli 2006 har jeg varetaget funktionen som postdoc i klinisk sygepleje. En nyoprettet stilling oprettet ved Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital. I stillingen ligger en ret og pligt til forskning ved Aalborg Sygehus, og der er tale om en kombinationsstilling mellem Aalborg Sygehus og Sundheds CVU Nordjylland, som følge af en gensidig interesse for at skabe større sammenhæng mellem uddannelse, praksis og forskning.

Afhandlingen kan rekvireres ved henvendelse til: Medicinerladen, Nørre Allé 32, 8000 Århus C. Tlf. 8619 7111 eller e-mail: 8878@bogpost.dk

VERDENS MEST SPÆNDENDE JOB!

Af seniorforsker Birgitte Schantz Laursen

Da jeg for to år siden startede i min nuværende stilling som seniorforsker i Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje var stillingen nyoprettet, der var en ramme og så var det op til mig i samarbejde med min chef, Charlotte Delmar, at fylde indhold i stillingen. I rammen indgår tre overordnede områder; egen forskning, forskningssamarbejde og formidling. Det er dog først i år, at stillingen har taget den form jeg har ønsket, og jeg fået overblik over nogle af de opgaver, der kan ligge i den. Jeg synes, jeg har verdens mest spændende job, mine dage er meget forskellige og mine opgaver mange og meget varierede.

Egen forskning

Mine egne forskningsinteresser er kroniske smerter og seksualitet. I det forgangne år er jeg gået i gang med to nye projekter i relation til kroniske smerter. Begge projekter er samarbejdsprojekter hvor Center for Sans-Motorisk Interaktion, Institut for Sundhedsvidenskab og -teknologi, Aalborg Universitet indgår som samarbejdspartner i begge projekter, og i det ene indgår tillige en privat virksomhed som produktudvikler nyt apparatur til behandling af muskelsmerter.

Året har også været præget af deltagelse i internationale og nationale konferencer, hvor jeg har haft mulighed for at præsentere min egen forskning og fået et indblik i, hvad der forskes i både indenfor min egen forskning, men også i sygeplejefaglige emner generelt. Jeg har været i Lissabon, Helsinki, Århus, København og Cambridge.

2006 har også været året, hvor jeg er blevet vejleder for min første ph.d.-studerende. Det er Dorte Buchwald, som undersøger,

hvordan børn håndterer en forældres alvorlige kræftsygdom. Jeg glæder jeg mig meget til at prøve vejlederrollen og til samarbejdet med Dorte og hendes hovedvejleder professor Karen Vibeke Mortensen fra Aalborg Universitet.

Forskningssamarbejde

Udover det samarbejde jeg har i relation til egne projekter har jeg samarbejde med mange på Aalborg Sygehus. Jeg har til opgave at vejlede sygeplejefaglige udviklings- og forskningsprojekter på sygehuset. Det er en opgave, som bringer mig rundt på hele sygehuset, hvor jeg møder mange dygtige, interesserede og entusiastiske sygeplejersker, som har energi til at arbejde med udvikling og forskning. Det er en meget inspirerende opgave, fordi jeg får indsigt i, hvilke problemstillinger de kliniske

sygeplejersker oplever i deres hverdag, og jeg får mulighed for at være med til at sætte fokus på nogle af områderne.

Formidling

At være med til at sætte sygeplejeforskning og forskning generelt på dagsordenen er også en af mine opgaver, som jeg synes er spændende, og som jeg bruger en del tid og energi på. Jeg har i 2006 brugt en del tid på kursusplanlægning, kursusafvikling og undervisning.

I samarbejde med professor Erik Berg Schmidt fra Kardiovaskulært Forskningscenter og Center for Kompetenceudvikling har jeg planlagt og været kursusleder på fire 3-dages forskningskurser "Forskning - fra ide til projekt". Kurserne var tænkt som et grundkursus for personale med mel-

TEAMET FRA FORSKNINGSKURSET "FORSKNING - FRA IDE TIL PROJEKT" F.V. SEKRETÆR GUDNY K. MORTENSEN, PROFESSOR ERIK BERG SCHMIDT OG SENIOR-FORSKER BIRGITTE SCHANTZ LAURSEN.

Monofagligt internt samarbejde

lemlange videregående uddannelser ansat i det daværende Nordjyllands Amt. Der var meget stor søgning til kurserne, og vi har fået meget fine tilbagemeldinger, så det har været en vældig positiv oplevelse at afvikle kurserne.

I samarbejde med 1.reservelæge, ph.d. Reimar Thomsen, Klinisk Epidemiologisk afdeling, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital har jeg planlagt, undervist og været kursusleder på to kurser om at kickstarte et forskningsprojekt samt et kursus om at få genopfrisket sin statistik. Udover egen kursusaktivitet har jeg undervist både tværfagligt og monofagligt forskellige steder i både forskningsmetode og i mine egne områder inden for kroniske smerter og seksualitet. Derudover har jeg, i periferien, hjulpet Charlotte Delmar med at planlægge og afvikle forskningsenhedens første ph.d.-seminar.

I samarbejde med udviklingssygeplejerske Annette Højer Mikkelsen afvikler jeg ”journalclubs” for en gruppe sygeplejersker ansat i Medicinsk Center. Det er sjovt og meget glædeligt at opleve deres interesse og faglige dygtighed komme til udtryk i kritisk læsning og vurdering af forskellige faglige artikler. Jeg håber, at det er et tiltag, som vi fremover kan få i gang i andre områder på sygehuset. Det er min oplevelse, at det er noget, der giver inspiration til at se kritisk på egen praksis samtidig med at man over sig i at læse forskningsartikler og forholde sig kritisk til andres resultater – også på engelsk!

FAGLIGHED OG KULTUR GÅR HÅND I HÅND - ET BESØG PÅ SAINT JOHN'S COLLEGE CAMBRIDGE.

I 2007 skal vi afvikle en international sygeplejekonference i Aalborg hvor jeg står for planlægningen i samarbejde med Charlotte Delmar, Tove Pank fra Psykiatrisk Sygehus og gruppen af udviklingssygeplejersker. Det er en stor mundfuld, men ved fælles hjælp tror jeg vi får lavet en spændende konference. Det drejer sig om ”The 13th Reflective Practice Conference” (www.reflectivepractice2007.dk) som bliver afholdt 6-8. juni 2007, og der kommer deltagere så langt væk fra som USA, Canada og New Zealand. Opgaverne i forbindelse med planlægningen er alt fra at bestemme, hvad vi skal have at

spise til frokost, til hvem der skal være keynotespeakers og hvem der skal underholde til festmiddagen. Aalborg Kommune har været så generøse at invitere til velkomstreception på Nordjyllands Kunstmuseum.

En enkelt artikel er det blevet til samt et bogkapitel om seksualitet, og derudover har jeg været fagredaktør på et 4- binds sygeplejegrundbogsværk, som er udkommet i 2006. Ind imellem opgaverne er jeg refere bedømmer for flere tidsskrifter og censor på kandidatuddannelsen.

Forskningslederen samarbejder med forskellige organisatorisk etablerede monofaglige grupper. Det drejer sig om chefsygeplejerske og Oversygeplejerskerådet samt Sygeplejefagrådet, som består af ledende sygeplejersker, udviklingssygeplejersker og specialist-sygeplejersker og endelig drejer det sig om netværksgruppen af udviklingssygeplejersker.

Chefsygeplejersken og oversygeplejerskerådet

Forskningslederen har et tæt dagligt samarbejde med chefsygeplejerske Vibeke Deding. En særlig begivenhed skal i denne sammenhæng trækkes frem. I anledning af Vibeke Deding's 60 års fødselsdag besluttede vi på sygehuset at fejre denne begivenhed med et fagligt symposium med følgende oplægsholdere: Cheflæge Tove Nilsson, chefsygeplejerske Vibeke Krøll, lektor Johannes Andersen og forskningsleder Charlotte Delmar. Det vil føre for vidt at bringe indlæggene her, men kort fortalt så var det et både fagligt, personligt, morsomt og kreativt indslag i den travle hverdag.

Oversygeplejerskerådet holder månedlige møder, som forskningslederen deltager i og prioriterer. Dagsorden har et fast punkt vedrørende forskning. Her bringes aktuelle aktiviteter ind og der åbnes for dialog, som efter behov suppleres med individuelle møder med en eller flere oversygeplejersker. Dette forekommer bl.a. hvis det er drøftelse af rammer og vilkår for konkrete forskningsprojekter eller nærmere drøftelse af anvendelse af sygeplejerskers kvalifikationer til forskning, rekruttering og fastholdelse til forskning.

Erik Elgaard Sørensen samarbejder ligeledes med både chefsygeplejerske, det samlede oversygeplejerskeråd og den enkelte oversygeplejerske hvad angår en bred vifte af uddannelses- og udviklingsmæssige spørgsmål.

Sygeplejefagrådet

Sygeplejefagrådet har en formand som i 2006 har været udviklingssygeplejerske Ulla Sloth, børneafdelingen. Forskningslederen samarbejder med Sygeplejefagrådet og deltager bl.a. i to årlige møder i Sygeplejefagrådets planlægningsgruppe, hvor der afstemmes gensidige forventninger og koordineres fremtidige aktiviteter. Forskningsenhedens ansatte deltager ligeledes med glæde i de to årlige arrangementer, hvor sygehusets sygeplejersker præsenterer deres udviklings- og forskningsprojekter.

Netværk for udviklingssygeplejersker

Netværksgruppen har i 2005 bestået af 13 udviklingssygeplejersker i stabsfunktion til centerledelse eller afdelingsledelse.

Der har været afholdt 11 ordinære netværksmøder á to timers varighed samt et to-dages internatseminar (13. – 14. juni) og et heldagsmøde (9. november). Alle møder har haft sit fokus på forskningsprogrammet – det fælles sygeplejefaglige projekt, som er omtalt i artiklen ”Omsorgsetik i klinisk sygepleje”. I tilknytning

hertil har der været afviklet adskillige arbejdsgruppemøder, idet vi valgte at organisere og fordele skrivearbejdet blandt os. Således har nogle arbejdet med projektbeskrivelsen, nogle har arbejdet med interessentanalyse og rammebeskrivelse, mens andre har været kritiske læsere af materialet.

Selv om dette arbejde har fyldt meget i vores hverdag er der også i løbet af 2006 blevet etableret arbejdsgrupper i forbindelse med, at forskningsenheden er ansvarlig arrangør af 13th International Reflective Practice Conference – Creating Phronesis, juni 2007. Birgitte Schantz Laursen er koordinator for hele planlægningen heraf. Således indgår udviklingssygeplejerskerne i enten en abstractgruppe, hvor Charlotte Delmar er koordinator eller en praktisk afviklingsgruppe, som ledes af Birgitte Schantz Laursen. Vi ser frem til at kunne bringe en artikel herom i næste årsberetning.

Der har kontinuerligt gennem de sidste par år blandt egne og andre faggrupper været drøftet udviklingssygeplejerskens funktion. Dette har givet anledning til at Fagligt Selskab for udviklingssygeplejersker og kliniske oversygeplejersker ved årets start forespurgte fire fagpersoner om deres overvejelser vedrørende udviklingssygeplejerskens funktion og uddannelse 5 år ind i fremtiden. Således kan man på hjemmesiden for det Faglige Selskab under www.dsr.dk finde besvarelser fra Dansk Sygeplejeråds formand Connie Kruckow, vicedirektør Torben Laurén, Københavns Amts Sygehus i Gentofte, klinisk udviklingssygeplejerske Vibeke Rischel, Rigshospitalet samt forskningsleder Charlotte Delmar, hvis svar bringes i efterfølgende artikel.

F.V. SUSANNE W. SØRENSEN, IDA ØSTRUP, ASTRID LAUBERG, BIRGITTE BOLL OG HANNE KRISTENSEN.

F.V. ULLA SLOTH, SUSANNE BÜNGER, ANETTE HØJER MIKKELSEN, CHARLOTTE THORUP OG JETTE ANDREASEN.

FREMTIDENS UDVIKLINGSSYGEPLEJERSKE

af Charlotte Delmar, forskningsleder, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital

Godt nytår – og tak for muligheden for ved starten af året at få lov at tænke tanker om fremtidens udviklingssygeplejerske. Det bør nævnes at mine tanker er tænkt med udgangspunkt i ansættelse på et universitetshospital med en særlig forpligtelse til, at forskning prioriteres på lige ”fod” med udvikling, uddannelse og ikke mindst drift.

Hvilken funktion/opgaver ser du, den kliniske oversygeplejerske/uddannelses og udviklingsansvarlige sygeplejerske har om 5 år?

Jeg har en drøm om at der inden længe og senest ved udgangen af år 2010 findes en fælles betegnelse for denne type stilling. Det vil ikke alene være nyttigt for sygeplejefaget selv og de udøvende sygeplejersker, at vi på landsplan har en entydig benævnelse. Det vil også gøre samarbejdet med især forskningsansvarlige læger lidt nemmere. Som sygeplejefaglig forskningsleder har jeg et tæt samarbejde med disse lægefaglige professorer og forskningsansvarlige overlæger. Næsten dagligt drøfter jeg med disse kollegaer betegnelsen udviklingssygeplejerske i forhold til stillingens indhold hvad især forskningsdelen angår. Det er spørgsmål som: Hvad er udvikling? Hvad er forskning? Hvor ligger tyngden i funktionen – er det på udviklingsdelen eller er det på forskningen? Og hvad med uddannelse? Hvem skal uddannes? Selvfølgelig har vi OECDs definitioner på disse begreber, men disse abstrakte definitioner må til enhver tid sættes ind i en daglig og praksisnær kontekst, samtidig med at nye spørgsmål affødes af ovennævnte drøftelser såsom: Hvad er viden? Hvad er ny viden? Skal al forskning være anvendelsesorienteret?

Og har jeg så et bud på denne stillingsbetegnelse? Måske, men det afhænger bl.a af om vore lægefaglige kollegaer fortsat kalder deres forskningshjælper/assistenter for forskningssygeplejersker.

Det være dog heller ikke sagt, at selv om der forhåbentlig bliver en afklaring på stillingsbetegnelsen, så skal der også være entydighed, hvad angår funktionens indhold og kompetence. En vis form for ensartethed i funktionsbeskrivelse vil dog være at foretrække, men da institutioner, hospitaler og afdelinger/centre er forskellige hvad angår kultur, størrelse, personalesammensætning osv., så må den ensartede funktionsbeskrivelse alligevel komme til at udmønte sig forskelligt. Jeg tænker et skrækszenarie, hvor en fælles stillingsbetegnelse afføder endnu et forsøg på at rubricere og standardisere alt og alle inden for sygeplejen. Visionen må være, at ensartethed i funktionen afstemmes den praksis og kontekst, hvori funktionen skal vise sin berettigelse.

Som forskningsleder på et universitetshospital er udviklingssygeplejerskerne ”guld” værd. Da forskningsledelse drejer sig om at

stimulere hver en krog på hospitalet/institutionen til forskning, så betragter jeg den enkelte udviklingssygeplejerske som en vigtig nøgleperson. Som et strategisk indsatsområde drejer dette arbejde sig om, at man som kulturbærer motiverer og sætter forskning, udvikling og uddannelse ind som et naturligt led i den daglige drift. Jeg håber på, at udviklingssygeplejersken påtager sig dette ansvar for kulturførståelsen og ændringen i den konkrete afdeling/center. En forskningsleder ansat centralt og i selv samme organisation som udviklingssygeplejerskerne må indgå som en væsentlig støtte og samarbejdspartner i dette langsigtede arbejde.

Hvilken uddannelsesmæssig baggrund ser du, hun har for at varetage denne stilling tilfredsstillende? Hvilken betydning har specialekendskabet for stillingen? Hvilke kompetencer/beføjelser har hun?

En forudsætning for udvikling af forskningsmiljø og generering af ny forskningsbaseret viden til gavn for patienterne, sygeplejefaget som akademisk disciplin og sygeplejen som praksis er, at der skabes et FLOW af personer med akademiske uddannelser. Udviklingssygeplejersken må i en sådan uddannelsesstrategi prioriteres højt. I det tværfaglige forskningssamarbejde må kvalifikationerne kunne matches, hvis den sygeplejefaglige viden skal tillægges samme status som især den lægefaglige viden.

I akademiske uddannelser arbejdes der med teorier, begreber og metoder fra forskellige videnskabelige paradigmer. Det vil sige at fx en byplanlægger, produktionsingeniør, filosof eller statskundeskabsmand/kvinde kan studere de samme teorier, selvfølgelig med en anderledes vægtlægning og med den specifikke fagprofessionens historie og værdier som afsæt. Men teorier som fx Dreyfus & Dreyfus beslutningsteori eller Foucaults magtteori kan være gode eksempler på, at de samme grundteorier kan være pensum i vidt forskellige professioner. Med en akademisk uddannelse bliver udviklingssygeplejersken så at sige dannet og uddannet inden for en akademisk tradition, hvor man via fordybelse i ofte klassiske teorier får nogle redskaber og kompetencer til at agere i en fagspecifik kontekst. Det er kompetencer som fx analytiske evner, et spænd af formidlingsevner, udfordringer af traditionelle handlemønstre og undringens eftertænksomhed. Det fagspecifikke eller om I vil det specialerettede skal således først tilegnes efter endt akademisk uddannelse. Sådan vil det være for fremtidens udviklingssygeplejerske, der vil blive yngre end udviklingssygeplejersken af i dag. Da forskning, udvikling og uddannelse inden for sygeplejefaget fordrer ovennævnte kompetencer, er specialekendskab ikke en forudsætning for at blive ansat i en fremtidig udviklingssygeplejerskestilling. I hvilken grad det specialerettede så skal tilegnes efter

endt akademisk uddannelse må bero på om udviklingssygeplejersken i samme afdeling/center skal fungere som klinisk specialist eller om de høje krav til vort sundhedsvæsens konkurrenceevne fordrer at der faktisk bliver brug for både/og. En klinisk specialist med fokus på patientforløb og forskningen inden for specialet og en udviklingssygeplejerske med fokus på udvikling af og forskning relateret til sygeplejefagets teorier, begreber og metoder på tværs af specialer. Her tænker jeg på, at der stadig står meget tilbage i forhold til at få SYGEPLEJEFAGLIG argumentation og begreb om begreber som sundhedsfremme, lindrende indsats, omsorgsetik, behov/livsfænomener, evidens, gyldige (ikke kun pålidelige) dokumentationsredskaber osv. osv.

Hvor er hun indplaceret organisatorisk?

På et universitetshospital er alle afdelinger/centre afhængige af at have tilknyttet mindst en udviklingssygeplejerske og mindst en klinisk sygeplejespecialist (afhængig af afdelingens/centerets størrelse). Udviklingssygeplejersken ansættes i stabsfunktion til en sygeplejefaglig leder, som i dag typisk er oversygeplejersken. For at sygeplejeforskningen kan udvikle sig i et tæt samarbejde med andre sundhedsprofessioner og hindre den på nuværende tidspunkt sårbare situation, hvor sygeplejeforskningen kan falde sammen, hvis en eller to personer forsvinder, står netværkssamarbejde med en institutionsansat forskningsleder, gerne klinisk professor i sygepleje, som noget centralt.

NOGET AF ”GULDET” PÅ AALBORG SYGEHUS. DER ARBEJDES MED FORSKNINGSPROGRAMMET ”OMSORGSETIK I KLINISK SYGEPLEJE”.

Tværfagligt forsknings samarbejde

Der er i de sidste par år på Aalborg Sygehus sket en markant vækst i de mangeartede forskningsaktiviteter. Der er mange gode grunde til denne udvikling, der ikke lader sig udtømmende beskrive. Men lad mig dog fremhæve et par stykker: En innovativ, faglig dygtig og utrættelig forskningschef. En viljestærk sygehusledelse, der påtager sig et ansvar for at skabe og udfolde en bæredygtig forskningsorganisation. Og ikke mindst en tværfaglig sammenhængskraft som en væsentlig kilde til at styrke den samlede sundhedsfaglige forskningsindsats.

I dette års tilbageblik på året relateret til samarbejdet mellem forskningschef professor Hans Gregersen og den sygeplejefaglige forskningsleder er det den nationale interesse for vor fælles opbygning af en forskningskultur, der her skal fremhæves. Året startede med at der var sammenfald af tre studiebesøg på én og samme dag. Ledelsesrepræsentanter fra Amtssygehuset Gentofte, tværfaglige repræsentanter fra Sygehus Viborg samt sygeplejefaglige ledelses- og udviklingsrepræsentanter fra Sygehus Nord, Thisted-Nykøbing. Med en fordeling af vore samlede faglige kapaciteter lykkedes det at imødekomme alle tre besøg. Efter sommer var det ledelses- og forskningsrepræsentanter fra Amtssygehuset i Glostrup, der berigede os med et studiebesøg, hvorefter vi var inviterede som oplægsholdere på deres "Forskningens Dag". Sidst på året var vi desuden værter for Forskningsudvalget ved Hillerød Sygehus.

FORSKNINGSCHEF PROFESSOR HANS GREGERSEN.

Andre fælles opgaver har været: Planlægning og afvikling af det 5. forskningsseminar for professorer og forskningsansvarlige samt to dialogmøder med de forskningsansvarlige. Desuden planlægning af ph.d.-kurser, forskerlederkursus og andre forskerkurser udgående fra Aalborg Sygehus. Det første ph.d.-kursus er nævnt under artiklen: "Omsorgsetik i klinisk Sygepleje". Hvad angår andre forskerkurser samt andre tværfaglige samarbejdsrelationer henvises til artiklen: Verdens mest spændende job!

Forskningschef og sygeplejefaglig forskningsleder har desuden haft to cand.merc.studerende "gående" i forbindelse med deres speciale omhandlende etablering af et Idea House/innovativt forskningsmiljø. Derfor har vi begge deltaget i møde i forbindelse med etablering af et tværvideenskabeligt perinatalcenter ved Aalborg Sygehus, den årlige nordiske konference for universitetshospitaler og dekaner i Göteborg, Sverige samt det årlige seminar for strategisk ledelsesforum ved Aalborg Sygehus.

I forbindelse med Forskningens Døgn den 5. - 6. maj repræsenterede Birgitte Schantz Laursen på flot vis forskningsenheden. Temaet var "På sporet af sundheden" - fokus på sundhed og livsstil, og Birgitte Schantz Laursen formidlede i den sammenhæng sin forskning om seksualitet på en populærvideenskabelig facon.

Af andre tværfaglige samarbejdsflader er et møde med institutleder Arne Remmen og tre af forskerne ved Institut for Samfundsudvikling og Planlægning, Aalborg Universitet. Dette møde var et indledende møde og afklaring af fælles interessefelter med henblik på fremtidige fælles ph.d.-studerende og fælles ph.d.-kurser.

Endelig har forskningslederen deltaget i Novo Nordisk Fondens fællesmøde med deltagelse af Novo Nordisk Fondens bestyrelse, komité- og udvalgsmedlemmer, bestyrelsen i Novo A/S, direktionerne i Novo A/S, Novo Nordisk A/S og Novozymes A/S samt diverse ledelser.

Samarbejde med nationale og internationale forskningsmiljøer

Nationalt samarbejde med sygeplejevidenskabelige forskningsmiljøer

Der samarbejdes via forskellige aktiviteter med flere af de akademiske medarbejdere ved Afdeling for Sygeplejevidenskab, f.eks. i forhold til konkrete projekter, deltagelse i følgegruppe for masteruddannelsen, censorbedømmelser på kandidatuddannelsen samt undervisning på master- og kandidatuddannelsen.

Siden sommer 2000 har der været etableret et forskernetværk bestående af 8 sygeplejersker/forskere på tværs af 3 amter (Århus, Ringkøbing og Nordjylland) og 4 institutioner (Afdeling for Sygeplejevidenskab ved Aarhus Universitet, Århus Sygehus, Holstebro Sygehus og Aalborg Sygehus). Der pågår publicering af forskningsresultater relateret til projektet omhandlende sundhedsfremme og forebyggelse - patienters hverdag med en kronisk lidelse.

På nationalt plan eksisterer der to sygeplejevidenskabelige universitetsmiljøer med ansættelse af professorer. Det drejer sig om professor Lis Adamsen; UCSF/Københavns Universitet og professor Lis Wagner, Odense Universitetshospital/Syddansk Universitet. Samarbejdet har hidtil resulteret i at forskningslederen har indgået i to ansættelsesudvalg ved UCSF i løbet af 2006. Derudover har der været gensidige besøg med erfaringsudveksling og præsentation af hinandens forskning samt fælles ph.d.-studerende. Således havde Forskningsenheden for Klinisk Sygepleje en fantastisk dag den 23. januar 2006, hvor vi aktivt motionerede og deltog sammen med de kræftsyrge patienter i projekt "Krop & Kræft". Dagen afsluttedes med en pragtfuld middag sammen med UCSFs forskere.

ERIK ELGAARD SØRENSEN SAMMEN MED PROFESSOR TERESE BONDAS, SVERIGE.

Den 3. maj 2006 havde vi så glæden ved at være værter ved et besøg af professor Lis Wagner og adjunkt Lise Hounsgaard fra Odense Universitetshospital/Syddansk Universitet den 3. maj 2006.

Lokalt har forskningsenheden vejledt Psykiatrien i Nordjyllands Amt i forbindelse med etablering af ph.d.-forløb.

Endelig har Birgitte Schantz Laursen en bestyrelsespost i Dansk Selskab for Sygeplejeforskning.

Samarbejde med internationale forskningsmiljøer

Internationalisering - Norden

Samarbejde med professor Kari Martinsen har udviklet sig forskningsmæssigt gennem årene fra 1992 til nu at omfatte: Planlægning og afvikling af ph.d.-seminar i Forskningens Hus. Det er omtalt i artiklen "Omsorgsetik i klinisk sygepleje" samt kontinuerligt samarbejde i forbindelse med diverse møder og artikelskrivning.

Forskningslederen er projektleder for et nordisk projekt "Omsorgens Forfald" med deltagelse af 8 forskere fra henholdsvis Sverige, Finland og Danmark. De to universitetslektorer som udgør styregruppen sammen med undertegnede, er: Universitetslektor Kerstin Sivonen, Arcada Nylands svenska yrkeshögskola Helsingfors Finland, universitetslektor Ewa Rundqvist, Inst. for Vård- og Folkhälsovetenskap, Stockholm, Sverige.

Erik Elgaard Sørensen indgår i NIV (Nordiske forskningsnetværket i vårdledarskab, der udgår fra Högskolan i Borås, Institutionen får Vårdvetenskap, Finland)

Internationalisering - USA

I forbindelse med medlemskab af det amerikanske etablerede International Association for Human Caring (IAHC) og deltagelse i deres internationale konferencer har der udviklet sig et konkret samarbejde med professor Jean Watson, University of Colorado, Denver.

PROFESSOR JEAN WATSON SES SOM NUMMER TO FRA HØJRE.

Projekter

Udvikling af ny viden, der er relevant for sygepleje både som praksisfag og som videnskabelig disciplin vil fordre gennemførelse af såvel faglige som tværfaglige forskningsprojekter.

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje har i år 2006 haft 6 ph.d.-studerende tilknyttet, samt vejledt 2 ph.d.-studerende til indskrivning. De 6 ph.d.-studerende, som alle er sygeplejersker, er: Erik Elgaard Sørensen, ph.d., cand.cur. (forsvarede sin afhandling den 12. april 2006), Karen Marie Dalgaard, cand.scient.soc., Edith Mark, cand.cur., Bente Hoeck cand.cur., Dorte Buchwald, cand.pæd samt Mette Grønkjær, M.Sc. in Nursing. Efterfølgende præsenteres de 6 ph.d.-projekter samt øvrige projekter, hvor én af de videnskabelige medarbejdere fra forskningsenheden har været involveret, især som vejleder. Det utal af projekter, hvor den projektansvarlige person eller vejlederen er hentet fra egen afdeling nævnes ikke her. Der henvises til afdelingernes egne årsberetninger og sygehusets samlede forskningsberetning.

Ph.d. projekter

Projektets titel: Sygeplejefaglig ledelse.

En empirisk undersøgelse af samspil mellem ledelse og faglighed i ledende sygeplejerskers praksis i dansk sygehusvæsen.

Erik Elgaard Sørensen. Afhandlingen er omtalt i artiklen ”Ph.d.-afhandling om sygeplejefaglig ledelse”.

Projektets titel: At leve med uhelbredelig sygdom .

Karen Marie Dalgaard. Afhandling indleveret den 28. august 2006. Indskrevet ved: Institut for Sociale Forhold og Organisation, Det samfundsvidenskabelige fakultet, Aalborg Universitet.

Vejledere: Lektor, cand.psych. Søren Keldorff og lektor, cand.phil., ph.d. Jan Brødsløv Olsen, begge Institut for Sociale Forhold og Organisation, Det samfundsvidenskabelige fakultet, Aalborg Universitet samt forskningsleder, cand.cur. ph.d. Charlotte Delmar, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital.

Projektets titel: Pooh som vi spiser.

Edith Mark. Indskrevet 1. februar 2005 ved Institut for Kommunikation, Det humanistiske fakultet, Aalborg Universitet.

Vejledere: Docent Mogens Pahuus, Institut for Kommunikation, Det humanistiske fakultet, Aalborg Universitet og forskningsleder, cand.cur., ph.d. Charlotte Delmar, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital.

Projektets titel: Kvalitativ evidens i evidensbaseret sygeplejepsiksis.

Et metodeudviklingsprojekt for kvalitative forsknings synteser.

Bente Hoeck. Indskrevet 1. september 2005 ved Institut for Filosofi og Idéhistorie, Det humanistiske fakultet, Aarhus Universitet. Vejledere: Professor Uffe Juul Jensen, Institut for Filosofi og Idéhistorie, Det humanistiske fakultet, Aarhus Universitet, professor

Steinar Kvale, Psykologisk Institut, Det samfundsvidenskabelige fakultet, Aarhus Universitet samt forskningsleder, cand.cur., ph.d. Charlotte Delmar, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital.

Projektets titel: Millioner af stjerner. Om børns håndtering af en forældres alvorlige kræftsygdom.

Dorte Buchwald. Indskrevet 1. september 2006 ved Institut for Kommunikation, Det humanistiske fakultet, Aalborg Universitet. Vejledere: Professor Karen Vibeke Mortensen, Institut for Kommunikation, Det humanistiske fakultet, Aalborg Universitet, seniorforsker Birgitte Schantz Laursen og forskningsleder Charlotte Delmar, begge Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital.

Projektets titel: Dansk alkoholkultur – i et sundhedsfremmeperspektiv

Mette Grønkjær. Indskrevet den 1. oktober 2006 ved Klinisk Institut, Det sundhedsvidenskabelige fakultet, Aarhus Universitet. Vejledere: Lektor, overlæge Mette Nørgaard, Klinisk Epidemiologisk Afdeling, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital, seniorforsker Tine Curtis, Center for Alkoholforskning, Statens Institut for Folkesundhed samt forskningsleder Charlotte Delmar, Forskningsenhed for Kliniske Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital.

Endvidere har post doc Erik Elgaard Sørensen været involveret i samarbejde med og tilkendegivelse til cand.mag. i kommunikation vedr. ansøgning til ledig ph.d.-stilling på Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet.

Nordiske projekter

Projektets arbejdstitel: Omsorgsetikken og dens iboende forfald - i forskellige omsorgskulturer.

Projektet er et samarbejdsprojekt mellem seniorforsker Kerstin Sivonen, Helsingfors, Finland, seniorforsker Ewa Rundqvist, Stockholm, Sverige, og forskningsleder Charlotte Delmar. Til projektet er knyttet fem yngre forskere, hvoraf tre er udviklingspsygeplejersker ved Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital. Det er: udviklingspsygeplejerske i Medicinsk Center, cand.cur Anette Højer Mikelsen, udviklingspsygeplejerske i Specialkirurgisk Center Charlotte Thorup og udviklingspsygeplejerske i Onkologisk Afdeling Birgith Pedersen. De to andre medforskere er henholdsvis Nanny Alenius-Karlsson og Christel Roberts, begge lektorer ved Arcada Nylands svenska yrkeshögskola, Helsingfors, Finland. Den empiriske del er påbegyndt ultimo 2006.

Projekter over amtsgrænser – på tværs af institutioner

Projektets arbejdstitel: Sygeplejens mangfoldighed af opgaver.

Projektet er et aktionsforskningsprojekt med involvering af plejepersonalet i Øjenafdelingen på Aalborg Sygehus, Århus Universi-

tetshospital samt plejepersonalet i en medicinsk sengeafdeling på Amtssygehuset Gentofte. Projektet er afsluttet i 2006 og der pågår skrivning af artikler. Samtidig fortsætter den igangsatte udviklingsproces i den kliniske praksis.

Forsknings- og udviklingspsygeplejerske Mette Kjerholt, Amtssygehuset i Gentofte har været projektleder for hele projektet, Udviklingspsygeplejerske Birgitte Boll, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital har været projektleder for projektet på Aalborg Sygehus, oversygeplejerske Anne Dorthe Bjerrum, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital har været klinisk ansvarlig og forskningsleder Charlotte Delmar, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital har fungeret som vejleder på projektet.

Projekter inden for Nordjyllands Amt – på tværs af institutioner

Projektets titel: Rehabiliteringsprocessens fordring til sygeplejen ud fra det ældre menneskes perspektiv

Projektet er det første af sin art, etableret som et samarbejde mellem SundhedsCVU Nordjylland og Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje.

Projektet udføres af sygeplejelærere, cand.cur. Birgitte Rasmussen og sygeplejelærere, cand.scinet.soc. Ilone Dolmer, begge sygeplejerskeuddannelsen, SundhedsCVU Nordjylland. Projektet er i litteratursøgningsfasen og der er indsendt to artikler til Sygeplejersken (Videnskab & Sygepleje), november 2006.

Forskningsleder Charlotte Delmar er vejleder.

Projektets titel: Det relationelle møde og udvikling af relationskompetencer.

Projektet udføres af uddannelsesleder, cand.cur. Helle Brøbecher, SundhedsCVU Nordjylland. Projektet er i en initierende fase med en teoretisk fremstilling af problemstillingen. Artikel til Klinisk Sygepleje er accepteret.

Forskningsleder Charlotte Delmar er vejleder.

Projektets titel: Diabetesskole i lokalområde Centrum, Aalborg Kommune”

Projektet udføres af lektor Ina Koldkjær Sølling og sygeplejelærere Pia Bak, begge Sundheds CVU Nordjylland, Sygeplejerskeuddannelsen samt hjemmesygeplejerske Lene Nørgaard Rasmussen og ergoterapeut Trine Pedersen, begge lokalområde Centrum, Aalborg Kommune.

Post doc i klinisk sygepleje Erik Elgaard Sørensen har været vejleder på for-projektbeskrivelse og er nu vejleder på projektet.

Projektets titel: ”Efteruddannelse af sygeplejersker – en virkningsevaluering”

En undersøgelse foretaget af Jørgen Wiwel, Palle Dam Leegaard

og Thomas Dejgaard Pedersen, 9. semesterstuderende ved studiet for Politik og Administration (cand.scient.adm.) på Aalborg Universitet.

Post doc i klinisk sygepleje Erik Elgaard Sørensen har været opdragsgiver og gate-keeper.

Projekter ved Aalborg Sygehus

Projektets titel: Omsorgsetik i klinisk sygepleje - den gode, kloge og rigtige sygepleje.

Projektet som er et forskningsprogram har været under udarbejdelse i hele 2006. Der har til det formål bl.a. været indlagt et to-dages internatseminar med proceskonsulent, afviklet for netværksgruppen af udviklingspsygeplejersker og forskningsenhedens forskere. Forskningsprogrammet er yderligere omtalt i artiklen ”Omsorgsetik i klinisk sygepleje”. Forskningsleder Charlotte Delmar er vejleder.

Projektets titel: Op at gå – er det muligt med næseblødning? Et klinisk kontrolleret forsøg til undersøgelse af mobiliseringens betydning for fornyede blødningsepisoder hos patienter med næseblødning.

Projektet udføres af sygeplejerske Vibeke G. Kristensen og sygeplejerske Annette L. Nielsen. Projektet er påbegyndt januar 2006. Vejledere er: Udviklingspsygeplejerske Birgitte Boll og forskningsansvarlig overlæge Michael Gaihede, begge Øre/næse/hals afdelingen samt forskningsleder Charlotte Delmar.

Projektets titel: Onkologiske sygeplejerskers følelsesmæssige involvering i patienterne.

Projektet udføres af sygeplejerske Trine Dongsgaard, Onkologisk afdeling og tager afsæt i en diplomopgave. Der er i oktober 2006 påbegyndt skrivning af artikel. Forskningsleder Charlotte Delmar er vejleder.

Projektets titel: Kønspecifik omsorg.

Projektet udføres af sygeplejerske Hanne Agnholt, Dialyse afdeling, Birgitte Lundberg Pedersen, Ortopædkirurgisk ambulatorium og Lene Rodkjær, Thoraxkirurgisk afdeling og tager afsæt i deres diplomopgave. Der er indsendt artikel til Sygeplejersken (Videnskab & Sygepleje) september 2006. Forskningsleder Charlotte Delmar er vejleder.

Projektets titel: Kan hudpleje med steroidcreme mindske de hudreaktioner, der opstår hos kvinder i strålebehandling for brystkræft?

Projektet udføres af udviklingspsygeplejerske Birgith Pedersen og sygeplejerske Bettina Sletten Paasch, Onkologisk afdeling. Projektet kommer til at løbe over de næste år. Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen er vejleder.

Projektets titel: Gør ventetid til forberedelsestid

Projektet udføres af udviklingssygeplejerske Birgitte Boll og souschef Vibeke Engers, Øre-næse-hals afdelingen. Projektet er i den afsluttende fase.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen er vejleder.

Projektets titel: Musikterapi til dialysepatienter

Projektet udføres af sygeplejerskerne Hanne Agnholt, Fantahun Wassie Keteme, Birthe Gross og Inger Rosa, Dialyse afdelingen.

Projektet kommer til at løbe over de næste år.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen er vejleder.

Projektets titel: Sygeplejerskernes samspil med patienter under hjertehabilitering.

Projektet er udført af sygeplejerske, stud. cur. Helle Enggaard Pedersen, Thoraxkirurgisk Afdeling. Kandidatspeciale.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen har været vejleder i forhold til den empiriske planlægning.

Projektets titel: Bandagering af patienter der har fået foretaget arthroscopi.

Projektet udføres af sygeplejerske Lene Bach Andersen og sygeplejerske Helle Haugaard, Ortopædkirurgisk afdeling.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen har været vejleder.

Projektets titel: Neonatalsygeplejerskens valg af ernæringsmåde til syge nyfødte mature børn, der har behov for tilskud. Masterprojekt i klinisk sygepleje.

Projektet er udført af udviklingssygeplejerske Ulla Sloth, Børneafdelingen. Der er i december 2006 påbegyndt skrivning af artikel til Sygeplejersken.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen har vejledt i forbindelse med den empiriske planlægning.

Projektets titel: Dagbøger til den intensive patient. Masterprojekt i klinisk sygepleje.

Projektet er udført af oversygeplejerske Elisabeth Birnbaum, Anæsthesisektor Nordjylland.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen har vejledt i forbindelse med den empiriske planlægning.

Projektets arbejdstitel: Minimalcare til kvinder med urincontinens.

Kontinenssygeplejerske Jonna Bjørk, Urologisk afdeling.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen har været vejleder.

Projektets arbejdstitel: Hvordan bidrage til velvære/livskvalitet og værdighed i et pleje- og behandlingsforløb hos den mandlige patient med prostatacancer? Projektbeskrivelse til et ph.d. forløb.

Projektet udføres af klinisk undervisende sygeplejerske Charlotte

Bjørnes, Urologisk afdeling.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen er vejleder.

Projektets arbejdstitel: Hvordan bedre informationen til kvinder der får foretaget hysterectomi i et accelereret patientforløb? Masterspeciale.

Projektet udføres af klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske

Karen Eck, gynækologisk afdeling.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen er vejleder i forbindelse med den empiriske planlægning.

Projektets arbejdstitel: Patientens oplevelse af underernæring i forbindelse med sygdom.

Projektet udføres af sygeplejerske Mette Holst, Medicinsk gastroenterologisk afdeling. Masterspeciale.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen er vejleder i forbindelse med den empiriske planlægning.

Projektets titel: Kvalitative interviews som forskningsmetode hos afkræftede indlagte patienter.

Projektet er udført af sygeplejerske Mette Holst, Medicinsk gastroenterologisk afdeling. Masteropgave.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen har været vejleder i forbindelse med valg af metode.

Projektets titel: Patienters erfaringer i forbindelse med at leve med ren intermitterende kateterisation.

Projektet er udført af afdelingssygeplejerske Jannie Eiskjær og projektsygeplejerske Kirsten Steffensen, Urologisk afdeling og souschef

Annette Jaquet, Ortopædkirurgi Nordjylland. Der er indsendt artikel til Scandinavian Journal of Caring Sciences december 2006.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen har været vejleder.

Projektets titel: Sygeplejerskens rolle ved rehabilitering af hjerteopererede patienter.

Projektet udføres af sygeplejerske Anne-Marie Jespersen og sygeplejerske Liselotte Andresen, Thoraxkirurgisk afdeling.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen har været vejleder i udarbejdelsen af en poster.

Projektets arbejdstitel: Undersøgelse af sundhedsprofessionelles samspil med patienter der har fået foretaget en koronar by-pass eller hjerteklap operation på Aalborg Sygehus.

Projektet udføres af Helle Enggaard, Thoraxkirurgisk afdeling.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen er vejleder.

Projektets titel: Den gode sygepleje.

Projektet er udført af udviklingssygeplejerske Susanne Bünger i samarbejde med sygeplejerspersonalet på Mammaekirurgisk klinik.

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen har været vejleder.

Samarbejdet tog sin begyndelse ved en konference i Boulder, Colorado 2003. I oktober 2005 gæstede Watson forskningsenheden i Aalborg i forbindelse med en invitation som keynotespeaker til national konference for udviklingssygeplejersker.

Senest er forskningsleder som eneste europæer inviteret til deltagelse i en "Tænke-tank" på tværs af det amerikanske/canadiske kontinent. Ansøger er således blevet medlem af det eftertragtede "Caritas Consortium", omhandlende "Developing Human Caring Models for Research and Practice". Første møde blev afviklet den 17.-18. maj 2006 i Washington D.C, Inova Health System in Fall Church. Der holdes to årlige møder i USA.

Internationalisering – UK

I regi af førertalte IACH konferencer er der skabt kontakt med professor Chris Johns, Luton University. Dette samarbejde er startet primo 2006.

Forskningslederen har været inviteret som gæsteforelæser hos professor Chris Johns ved international konference i Cambridge, UK den 3. – 5. juli 2006.

Den 13. internationale konference til afholdelse i Aalborg 2007 er endnu et outcome af denne kontakt.

Formidling af forskning

Denne oversigt vedrører forskningsleder Charlotte Delmar, seniorforsker Birgitte Schantz Laursen, postdoc i klinisk sygepleje Erik Elgaard Sørensen, ph.d.-studerende Karen Marie Dalgaard, ph.d.-studerende Edith Mark, ph.d.-studerende Bente Hoeck, ph.d.-studerende Dorte Buchwald, ph.d.-studerende Mette Grønkjær.

Forskningsenhedens aktiviteter har endvidere været præsenteret på et frokostmøde i Forsknings Hus den 29. november

Charlotte Delmar

Originalartikler

1. Delmar C. Caring-Ethical Phronetic Research: Epistemological Considerations. International Journal for Human Caring; 2006; 10 (1): 22 – 27.
2. Sønder H, Bøje T, Delmar C, Dylmer D, Forup L, Jakobsen C, Møller M, Pedersen BD. Humor – et aspekt i mestring af kronisk sygdom og lidelse. Sygeplejersken (Videnskab & Sygepleje); 2006; 106 (11): 28 - 36.
3. Laursen BS, Overvad K, Olesen AS, Delmar C, Arendt-Nielsen L. Ongoing Pain, sexual Desire and Frequency of sexual Intercourses in Females with different chronic Pain syndromes. Sexuality and Disability; 2006; 24 (1): 27 – 37.
4. Delmar C, Bøje T, Dylmer D, Forup L, Jakobsen C, Møller M, Sønder H., Pedersen BD. Independence/Dependence – A Contradictory Relationship: Life with a Chronic Illness. Scand J Caring Sci; 2006; 20 (3): 261 - 268.

5. Delmar C. The phenomenology of life phenomena – in a nursing context. Nursing Philosophy; 2006; 7 (4): 235 – 246.

Anden videnskabelig publikation

Delmar C, Andreassen J. Forsk, samarbejd og tænk. Tidsskrift for Dansk Sundhedsvæsen; 2006; 82 (2): 67 – 70.

Rapporter

1. Delmar C. Årsberetning for 2005, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital, februar 2006.
2. Delmar C. Forskning i klinisk sygepleje – betydning og opgaver. Novo Nordisk Fondens årsskrift 2005/06.
3. Delmar C, Hermansen C, Holdgaard D, Nielsen H. Forsøgsprojekt om lokale kliniske etiske komitéer. Indstilling til Sygehusledelsen ved Aalborg Sygehus, 4. september 2006.

Andre publikationer

Delmar C. Overvejelser om fremtidens udviklingssygeplejerske. Fagligt Selskab for Udviklingssygeplejerskers hjemmeside, under www.dsr.dk, januar 2006.

Abstracts

1. Laursen BS, Bajaj P, Olesen AS, Delmar C, Arendt-Nielsen L. International Society for the study of women`s Sexual Health, Annual Meeting, Lisbon, Portugal, 9. – 12. marts 2006: Sexuality: A vulnerable dimension in life – the influence of chronic non malignant pain on women`s sexuality.
2. Laursen BS, Bajaj P, Olesen AS, Delmar C, Arendt-Nielsen L. NCCS 25 års Jubilæumskonference. Vårdvetenskap i Norden,

- Helsinki, Finland, 23.-25. marts 2006: Health related quality of life and quantitative pain measurement in females with chronic non-malignant pain.
- Laursen BS, Delmar C. NCCS 25 års Jubilæumskonference. Vårdvetenskap i Norden, Helsinki, Finland, 23. - 25. marts 2006: Triangulation in action.
 - Mark E, Delmar C, Pahuus M. NCCS 25 års Jubilæumskonference. Vårdvetenskap i Norden, Helsinki, Finland, 23. - 25. marts 2006: Pooh som vi spiser.
 - Dalgaard KM, Kelldorf S, Delmar C, Olsen JB. NCCS 25 års Jubilæumskonference. Vårdvetenskap i Norden, Helsinki, Finland, 23. - 25. marts 2006: Tidens betydning for omsorgsmødet - kan livstid og verdenstid forenes.
 - Delmar C. NCCS 25 års Jubilæumskonference. Vårdvetenskap i Norden, Helsinki, Finland, 23.- 25. marts 2006: Afhængighed/uafhængighed - et modsætningsfyldt forhold? - at leve med en kronisk lidelse.
 - Delmar C. NCCS 25 års Jubilæumskonference. Vårdvetenskap i Norden, Helsinki, Finland, 23. - 25 marts 2006: Caring-Ethical Phronetic Research: Epistemological Considerations.
 - Boll B, Kjerholt M, Delmar C, Bjerrum AD. 4. Sygeplejesymposium, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 28. april 2006: Sygeplejens mangfoldighed af opgaver - et aktionsforskningsprojekt.
 - Mark E, Delmar C, Pahuus M. 4. Sygeplejesymposium, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 28. april 2006: Pooh som vi spiser.
 - Forup L, Jakobsen C, Delmar C, Kristensen DD, Møller M., Bøje T, Sønder H, Pedersen BD. 4. Sygeplejesymposium, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 28. april 2006: Pleje og omsorg til patienter med kroniske lidelser.
 - Hoeck B, Jensen UJ, Delmar C, Kvale S. 2nd International Congress of Qualitative Inquiry, University of Illinois, USA, 4. - 6. maj 2006: Qualitative evidence in evidence-based practice.
 - Hoeck B, Jensen UJ, Delmar C, Kvale S. The 4th Nordic Interdisciplinary Conference on Qualitative Methods in the Service of Health, Växjö University, Sweden, 18. - 20. maj 2006: Qualitative quality - is there a set of criteria?
 - Dalgaard KM, Delmar C. 12th International Conference, The Reflective Practice Conference, Robinson College, Cambridge, UK, 3. - 5. juli 2006: Time, caring practice and reflection.
 - Delmar C. 12th International Conference, The Reflective Practice Conference, Robinson College, Cambridge, UK, 3. - 5. juli 2006: Development of ethical expertise: a question of courage.
 - Elgaard Sørensen E, Pedersen BD, Delmar C, Jespersen PK. 5th International Research & Development Conference in Nursing Education, Interpersonal Relationships in Nursing, Skejby Sygehus, 23. - 25. august 2006: Interpersonal Relationships in nursing management.
 - Delmar C, Bøje T, Dylmer D, Forup L, Jakobsen C, Møller M, Sønder H., Pedersen BD. 5th International Research & Development Conference in Nursing Education, Interpersonal Relationships in Nursing, Skejby Sygehus, 23. - 25. august

- 2006: Independence/Dependence. - A Contradictory Relationship: Life with a Chronic Illness.
- Mark E, Delmar C, Pahuus M. International Storyline Conference, Glasgow, Scotland, 27. - 29. oktober 2006: A storyline for children with chronically illness.
 - Bente Hoeck, Delmar C. 3rd International Congress of Qualitative Inquiry, University of Illinois, USA, 2. - 5. maj 2007: Meta-synthesis - can qualitative evidence survive being synthesized?

Undervisning af ph.d.-studerende - ph.d.-kursus

Forskningens Hus, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital: 13. - 15. december 2006. Tema: Livsfilosofi i en sundhedsfaglig kontekst.

Præ-graduat undervisning

Kandidatuddannelsen i sygepleje, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Aarhus Universitet, 10. & 17. februar 2006. Tema: Modul i teori og videnskabelig metode vedr. omsorg som en moralsk praksis.

Masteruddannelsen i klinisk sygepleje, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Aarhus Universitet, 23. november 2006. Tema: Grundlæggende værdier i sygeplejen: Omsorg, tillid og etisk praksis.

Ansættelsesudvalg

Seniorforsker, UCSF, september 2006. 2 ansøgninger.
Seniorforsker; UCSF, februar 2006. 10 ansøgninger.

Konference- og kursusplanlægger

- Ledelses- og forskningsfagligt symposium i anledning af chefsygeplejerske Vibeke Dedings 60 års fødselsdag, Aalborg Sygehus. 29. august 2006.
- Opstart af forskningsprogram, fælles for hele sygehuset. Internatseminar for udviklingsygeplejersker og forskere, Aalborg Sygehus. 13.-14. juni 2006.
- Initierende planlægger. Kickstart til ph.d.-projekter. Aalborg Sygehus. 15. maj 2006
- Initierende planlægger. Forskning - fra idé til projekt. Introducerende forskningskursus til teori og metoder for ansatte med mellemlange videregående uddannelser. 3 kurser november 2005 - maj 2006.
- Forskningsseminar for professorer og forskningsansv. overlæger ved Aalborg Sygehus. Nye muligheder. 19. - 20. januar 2006.

Inviterede foredrag

- Forskningens Dag, Amtssygehuset i Glostrup, 21. september 2006. Tema: Organisering og strategi for sygeplejeforskning.
- Symposium, Aalborg Sygehus, 29. august 2006. Tema: Ro, renlighed og regelmæssighed.
- Norsk-Dansk konference, Norsk Sykepleie Forbund, Sandefjord, Norge 13. - 14. marts 2006. Tema: Hvordan kan sykepleieforskning innenfor sykehuset bidra til en bedre sykepleietjeneste?

Deltagelse i kongresser og symposier

- Videnskabeligt seminar i Bergen, Norge, 28. november 2006. Tema: Evidens-diskussioner. Positivisme-diskussion i nye former?
4. Forskningssymposium på Skejby Sygehus, 22. november 2006. Tema: Forskningsprojekter udført af sundhedspersoner med mellemlang videregående uddannelse.
- International Nursing Conference, København, 26. - 27. oktober 2006. Tema: Collaborative Research Models: Improving Patient Outcomes.
- National konference for udviklingsygeplejersker, Korsør, 27. - 28. september 2006. Tema: Patienten eller systemet i centrum - perspektiver på patientforløb.
- IX Nordic Conference for University Hospitals and Faculty Deans, Göteborg, Sverige, 23. - 25. august 2006.
- 12th International Reflective Practice Conference, Cambridge, UK, 3. - 5. juli 2006. Tema: Being and Intention in Health and educational Care.
- Videnskabeligt symposium for afdelingsbibliotekar Lise Nørregaard Christensen, Aalborg Sygehus, 31. maj 2006.
- Nordic University Hospital Research Conference, Bergen, Norge, 15. - 16. maj 2006.
- Ledernes Netværk i Norden, Reykjavik, Island, 4. - 5. maj 2006. Tema: Lederskab - evidens eller trend?
4. Sygeplejesymposium, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 28. april 2006.
- Nordisk arbejdsseminar om sykepleie-etikk, Oslo, Norge, 20. - 21. april 2006. Tema: Oprettelse af et nordisk netværk for de faglige etiske råd.
- NCCS 25 års Jubilæumskonference, Helsinki, Finland, 23. - 25. marts 2006. Tema: Vårdvetenskap i Norden 25 år.
- Norsk Sykepleie Forbund, Sandefjord, Norge 13. - 14. marts 2006. Tema: Hvordan kan sykepleieforskning innenfor sykehuset bidra til en bedre sykepleietjeneste?
- International Society for the study of women`s Sexual Health, Annual Meeting, Lisbon, Portugal, 9. - 12. marts 2006. Tema: Senses.
- Neuroforskningsscenters åbningssymposium, Aalborg Sygehus, 16. februar 2006.
- 5 års jubilæumssymposium, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Aarhus Universitet, 12. januar 2006. Tema: Forskning i klinisk sygepleje frem mod 2016.

Studiebesøg

Dr. Jean Watson i samarbejde med Dr. Karen Drenkard and Inova Health System, Institute for Nursing Excellence, Fall Church, Virginia, USA. Inviteret af professor Jean Watson til deltagelse i Think Thank for Developing Human Caring Models for Research and Practice - cross country USA, 16. - 22. maj 2006.

Legater/Priser

- Rejselegat til Cambridge, UK fra Aalborg Turist. og Kongres-

bureau/Aalborg Konference- og Kulturcenter kr. 12.532,- til hjemtagning af international konference, 2. - 5. juli 2006.

- Legat fra Det Obelske Familiefond kr. 20.000 til nordisk forskningssamarbejde, juni 2006.

Medieomtale

- Omtale af samarbejde inden for nordisk omsorgsforskning i forbindelse med legat fra Det Obelske Familiefond, bragt i Nordjyske Stiftstidende, 1. juli 2006.
- Interview af journaliststuderende Kenneth Jakobsen Bøye, bragt i Folkeskolen, nr. 16 - 17, 28. april 2006. Overskrift: "Trin for trin" hører ikke hjemme i folkeskolen.

Kontinuerlige aktiviteter

Fonde - bedømmelsesudvalg

2006 - DSRs Forskningsfond, Sygeplejerskernes Forskningsfond.
2005 - Århus Universitetshospitals Forskningsinitiativ.
2005 - Novo Nordisk Fonden.
2003 - DSRs samfinansierede ph.d stipendier/post.doc stipendier 2004 - 2008.
2003 - SundhedsCVU Nordjyllands Udviklingsråd, forsknings- og udviklingsprojekter, herunder yderligere ergoterapeutuddannelsens uddannelsesfinansierede projekter (fra 2006 -).

Videnskabelige Selskaber

Medlem af International Association for Human Caring (IAHC), USA, 2003 -
Medlem af Nordic College of Caring Science (NCCS), Skandinavien, 1998 -
Medlem af Dansk Selskab for Sygeplejeforskning, 1995 -
Medlem af Forum for Akademiske Sygeplejersker, 1995 -

Referee-bedømmer

Norsk Tidsskrift for Sykepleieforskning, fra februar 2004 -
Scand J Caring Sci, fra oktober 2001 -

Rådgivning

Sygeplejefaglig forskningsrådgiver i planlægningsgruppen for forskning, relateret til universitetssamarbejdet indenfor det anæstesiologiske speciale. 1. møde den 17. marts 2004, internatseminar den 29. - 30. september 2004, seminar 30. september 2005, seminar 5. oktober 2006.
Rådgivende ift. etablering af tværfagligt Perinatalt Forskningscenter, Aalborg Sygehus, december 2005 -

Sygeplejeetisk Råd

Bestyrelsesmedlem i Sygeplejeetisk Råd i Danmark, 1. oktober 2002 -

Dansk Sygeplejeråds/Sygeplejeetisk Råds repræsentant i projektplanlægningsgruppe om oprettelse af kliniske etiske komitéer i

Danmark. Et samarbejde mellem DADLs Ethiske Udvalg og DSRs Sygeplejeetisk Råd, januar 2006 - .

Andet

Beskikket censor ved kandidatuddannelsen i sygepleje, Aarhus Universitet, 1. maj 1996 -
Følgegruppe, Masteruddannelsen i Klinisk Sygepleje, Aarhus Universitet, maj 2003 - juni 2006.
Eksternt medlem af Udviklingsrådet, Sundheds CVU Nordjylland, 1. januar 2003 -
Styrelsesmedlem, Folkeuniversitetet i Nordjylland, juni 2006 -
Biblioteksudvalget ved Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital, 1. marts 2005 -
Bestyrelsesmedlem, Den selvejende institution Hospice Mariager Fjord & Center for lindrende indsats, juni 2006 -
Aalborg Ambassadør, 1997 -

Birgitte Schantz Laursen

Originalartikler

1. Laursen BS, Overvad K, Olesen AS, Delmar C, Arendt-Nielsen L. Ongoing Pain, sexual Desire and Frequency of sexual Intercourses in Females with different chronic Pain syndromes. *Sexuality and Disability*; 2006; 24 (1): 27 - 37.

Abstracts

1. Laursen BS, Bajaj P, Olesen AS, Delmar C, Arendt-Nielsen L. International Society for the study of women`s Sexual Health, Annual Meeting, Lisbon, Portugal, 9. - 12. marts 2006: Sexuality: A vulnerable dimension in life - the influence of chronic non malignant pain on women`s sexuality.
2. Laursen BS, Bajaj P, Olesen AS, Delmar C, Arendt-Nielsen L. NCCS 25 års Jubilæumskonference. *Vårdvetenskap i Norden*, Helsinki, Finland, 23.-25. marts 2006: Health related quality of life and quantitative pain measurement in females with chronic non-malignant pain.
3. Laursen BS, Delmar C. NCCS 25 års Jubilæumskonference. *Vårdvetenskap i Norden*, Helsinki, Finland, 23. - 25. marts 2006: Triangulation in action.

Undervisning

Center for KompetenceUdvikling, Fra Ide´til projekt, tværfagligt forskerkursus. 8.december 2006. Tema: Projektbeskrivelser
Forskningens Hus, Kickstart dit forskningsprojekt, tværfagligt forskerkursus. 6.december 2006. Tema: Projektbeskrivelse og kvalitativ forskning
Center for KompetenceUdvikling, Fra Ide´til projekt, tværfagligt

forskerkursus. 20.november 2006. Tema: Fra ide´ til projekt
Sundheds CVU, Nordjylland, Sundhedsfaglig diplomuddannelse, 31.oktober 2006 Tema: Forskningsmetode
Sundheds CVU, Nordjylland, Efteruddannelse af sygeplejersker, 1.oktober 2006. Tema: Forskning og udvikling indenfor sygeplejen.
Vendsyssel Sygeplejeskole, Hjørring. Undervisning af 3.semester studerende. Tema: Forskning. 2-7. juni 2006.
Forskningens Hus, Genopfrisk din statistik, tværfagligt forskerkursus. 15.maj 2006. Tema: Statistik.
Sundheds CVU, Nordjylland, efteruddannelse af sygeplejersker, 26.april 2006. Tema: Forskning og udvikling indenfor sygeplejen.
Center for KompetenceUdvikling, Fra Ide´til projekt, tværfagligt forskerkursus. 24.april 2006. Tema: Projektbeskrivelser
Center for KompetenceUdvikling, Fra Ide´til projekt, tværfagligt forskerkursus. 20.marts 2006. Tema: Fra ide´ til projekt.
Vendsyssel Sygeplejeskole, Hjørring, Undervisning af 7.semester studerende.17.februar 2006. Tema Forskning, den kvantitative metode.
Center for KompetenceUdvikling, Fra Ide´til projekt, tværfagligt forskerkursus. 13.februar 2006. Tema: Projektbeskrivelser
Sundheds CVU, Nordjylland, efteruddannelse af sygeplejersker, 8.februar 2006. Tema: Forskning og udvikling indenfor sygeplejen.
Forskningens Hus, Kickstart dit ph.d.projekt, tværfagligt forskerkursus. 6.februar 2006. Tema: Projektbeskrivelse.
Center for KompetenceUdvikling, Fra Ide´til projekt, tværfagligt forskerkursus. 25.januar 2006. Tema: Fra ide´ til projekt.
Center for KompetenceUdvikling, Fra Ide´til projekt, tværfagligt forskerkursus. 24.januar 2006. Tema: Projektbeskrivelser

Konference- og kursusplanlægger

1. Planlægning og afvikling. Forskning - fra idé til projekt. Introducerende forskningskursus til teori og metoder for ansatte med mellemlange videregående uddannelser. Fire kurser á 3 dage november 2005 - december 2006.
2. Planlægning og afvikling. Kickstart til forskningsprojekter. Aalborg Sygehus. 6. december 2006
3. Planlægning og afvikling. Genopfrisk din statistik. Aalborg Sygehus. 15.maj 2006
4. Planlægning og afvikling. Kickstart til ph.d.-projekter. Aalborg Sygehus. 6. februar 2006

Inviterede foredrag

1. DASYS. Bispebjerg Hospital. 21.september 2006. På vej mod et universitært clearing house, Dokumentationskonference. Tema: Smerter og seksualitet. Kliniske retningslinier, muligheder og begrænsninger. Keynotespeaker.
2. Forskningens Døgn. 5.maj 2006, Aalborg. På sporet af sundheden. Tema: Seksualitet og livsstil.
3. Nordic College of Caring Sciences. 23.-25.marts 2006, Helsinki. *Vårdvetenskap i Norden* 25.år - historia, nuläge och framtidsvisioner. Tema: Værdien af at kombinere metoder i sygeplejeforskningen - et konkret eksempel.

4. Studiebesøg af Biblioteksudvalget fra Viborg sygehus, 22.marts 2006. Tema: Organisering af sygeplejeforskning ved Aalborg Sygehus.

Deltagelse i kongresser og symposier

1. Ph.d. seminar. Livsfilosofi i en sundhedsfaglig kontekst. Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje Aalborg Sygehus og Bergen Universitet. 13-15 december 2006.
2. Bergen Universitet og Diakonissehjemets Høgskole, Norge. Evidens-diskussionen Positivisme-diskussionen i nye former? 28.novemeber 2006, Bergen, Norge.
3. International Nursing conference, Collaborative Research Models: Improving Patient Outcome. Deakin university, Australien og Sygeplejerskeuddannelsen I Viborg. Copenhagen 26-27 october 2006.
4. Sygeplejefagrådet, Aalborg Sygehus. Fagdag. 20.september 2006. Aalborg Sygehus
5. The center for Innovation in nursing education 5th international research and development conference. Interpersonal relationships in nursing. Aarhus, Skejby 23rd-25th august 2006.
6. University of Westminster. 12th international reflectice practice conference, Being and intention in health and educational care. 3rd-5th july 2006, Cambrigde UK.
7. Videnskabeligt symposium for afdelingsbibliotekar Lise Nørregaard Christensen, Aalborg Sygehus, 31. maj 2006.
8. Center for Sansemotorisk Interaktion, Aalborg Universitet. "Genindvielse af centeret". 22.maj 2006. Aalborg Universitet.
9. Fjerde Sygeplejesymposium 2006 ved Aalborg Sygehus, Aarhus Universitetshospital. 28.april 2007, Aalborg Kongres og Kultur Center.
10. Sygeplejefagrådet ved Aalborg Sygehus. Temadag om sygeplejefaglige udviklingsprojekter. 30.marts 2006, Aalborg Sygehus, Auditoriet, Medicinerhuset.
11. Nordic College of Caring Sciences. 23.-25.marts 2006, Helsinki, Findland. *Vårdvetenskap i Norden* 25.år - historia, nuläge och framtidsvisioner.
12. International Society fir the Study of Womens Sexual Health 9.-12. marts 2006, Lissabon, Portugal. The five senses.
13. Temadag i Dansk selskab for Sygeplejeforskning, den 27-28/1 2006. Aarhus og København.
14. Temadag på UCSF. UCSF, Rigshospitalet, Tagensvej, 2100 København Ø den 23.januar 2006.
15. 5 års jubilæumssymposium, Afdeling for sygeplejevidenskab, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet den 12.januar 2006.

Kontinuerlige aktiviteter

Videnskabelige Selskaber

Medlem af Nordic College of Caring Science (NCCS), Skandinavien, 2000 -
Medlem af Dansk Selskab for Sygeplejeforskning, 2000 -

Referee-bedømmer

Scandinavien Journal of Caring Science, 2002-
Norsk Tidsskrift for Sygepleieforskning, 2004-
Klinisk Sygepleje, 2005-

Andet

Beskikket censor ved kandidatuddannelsen i sygepleje, Aarhus Universitet, 2004-
Bestyrelsesmedlem i NeuroForskningsCentret, Aalborg Sygehus, Aarhus Universitetshospital 2006-
Bestyrelsesmedlem i Brugerrådet i Forskningens Hus oktober 2005-
Bestyrelsesmedlem i Dansk Selskab for Sygeplejeforskning, januar 2005-
Næstformand i Aalborg Sygehus´ Kunststudvalg, januar 2004-
Bestyrelsesmedlem, Vendsyssel Sygeplejeskole, januar 2004-2006

Erik Elgaard Sørensen

Ph.d.-afhandling

Elgaard Sørensen E. Sygeplejefaglig ledelse En empirisk undersøgelse af samspil mellem ledelse og faglighed i ledende sygeplejerskers praksis i dansk sygehusvæsen.. *Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet* 2006.

Anden videnskabelig publikation

Elgaard Sørensen E. Ledelsespraksis i dansk sygehusvæsen - et spørgsmål om og hvordan faglig viden kombineres med generel ledelsesviden. I: *Børsen Forum A/S, Børsen Ledeshåndbøger, Offentlig ledelse 4/August* 2006.

Abstracts

Elgaard Sørensen E, Pedersen BD, Delmar C, Jespersen PK. 5th International Research & Development Conference in Nursing Education, Interpersonal Relationships in Nursing, Skejby Sygehus, 23. - 25. august 2006: Interpersonal Relationships in nursing management.

Undervisning af ph.d.-studerende - ph.d.-kursus

Forskningens Hus, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital: 13. - 15. december 2006.
Tema: Livsfilosofi i en sundhedsfaglig kontekst.

Præ-graduat undervisning

Diplomuddannelse mellemlange videregående sundhedsuddannelser, Sundheds CVU Nordjylland. 24. oktober 2006. Tema: Udvikling og forskning.
Masteruddannelsen i klinisk sygepleje, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Aarhus Universitet, 15. september 2006. Tema: Klinisk sygeplejeekspertise.

Inviterede foredrag

1. Temadag ledende sygeplejersker, Amager Hospital 2. november 2006. Sygeplejefaglig ledelse. En empirisk undersøgelse af samspil mellem ledelse og faglighed i ledende sygeplejerskers praksis i dansk sygehusvæsen.
2. NIV - Nordiske forskningsnetværket i vårdledarskap, Institutionen får Vårdvetenskap Finland, Högskolan Borås 4. - 6. oktober 2006. Keynote-speaker. Sygeplejefaglig ledelse. Et spørgsmål om og hvordan faglig viden kombineres med generel ledelsesviden.
3. Seminar for oversygeplejersker og chefsygeplejerske Skejby Sygehus, Svinkløv den 8. juni 2006. Sygeplejefaglig ledelse. En empirisk undersøgelse af samspil mellem ledelse og faglighed i ledende sygeplejerskers praksis i dansk sygehusvæsen.
4. Ledende sygeplejersker i Ringkøbing Amt, Herning Central sygehus 10. maj 2006. Sygeplejefaglig ledelse. En empirisk undersøgelse af samspil mellem ledelse og faglighed i ledende sygeplejerskers praksis i dansk sygehusvæsen.
5. Ledernes Netværk i Norden, Reykjavik, Island, 4. - 5. maj 2006. Tema: Lederskab - evidens eller trend? Keynote-speaker: Sygepleje - faglig - ledelse. En heksedans og et spil om anerkendelse.
6. Lederrådsmøde Dansk Sygeplejeråd Nordjyllands Amtskreds, 25. april 2006. Tema: Sygeplejefaglig ledelse. En empirisk undersøgelse af samspil mellem ledelse og faglighed i ledende sygeplejerskers praksis i dansk sygehusvæsen.

Deltagelse i kongresser og symposier

1. International Nursing Conference, København 26. - 27. oktober 2006. Tema: Collaborative Research Models: Improving Patient Outcomes.
2. NIV - Nordiske forskningsnetværket i vårdledarskap, Institutionen får Vårdvetenskap Finland, Högskolan Borås 4. - 6. oktober 2006. Tema ???
3. Dansk Selskab for akademiske sygeplejersker, København den 21. september 2006. Tema: Evidens og kliniske retningslinjer.
4. Ledernes Netværk i Norden, Reykjavik, Island, 4. - 5. maj 2006. Tema: Lederskab - evidens eller trend?
5. 4. Sygeplejesymposium, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 28. april 2006.
6. 5 års jubilæumssymposium, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Aarhus Universitet, 12. januar 2006. Tema: Forskning i klinisk sygepleje frem mod 2016.

Medieomtale

Omtale af ansættelse i nyoprettet funktion som postdoc i klinisk sygepleje, bragt i Nordjyske Stiftstidende, 7. juli 2006.

Kontinuerlige aktiviteter:

Studieleder Sygeplejerskeuddannelsen Aalborg Sygehus.
Formand for Klinisk Undervisningsudvalg, Sygeplejerskeuddannelsen Aalborg Sygehus.

Videnskabelige Selskaber

Medlem af NIV - Nordiske forskningsnetværket i vårdledarskap, Högskolan i Borås, Institutionen får Vårdvetenskap, Finland, 2006-
Medlem af Dansk Selskab for Sygeplejeforskning, 2001 -
Medlem af Forum for Akademiske Sygeplejersker, 2001 -

Referee-bedømmer

Klinisk Sygepleje, juli 2006 -

Andet

Følgegruppe, Masteruddannelsen i Klinisk Sygepleje, Aarhus Universitet, juni 2006 -

Karen Marie Dalgaard

Anden videnskabelig publikation

Dalgaard, Karen Marie. 2006: At leve med uhelbredelig sygdom - at begrænse dødens invasion og fremme livsudfoldelsen i tid og rum. Aalborg Universitet, Institut for Social Forhold og Organisation, Aalborg Sygehus, Forskningsenhed for klinisk Sygepleje. Upubliceret ph.d. afhandling.

Abstracts

Dalgaard KM, Keldorff S, Delmar C, Olsen JB. 12th International Conference, The Reflective Practice Conference, Robinson College, Cambridge, UK, 3. - 5. juli 2006: Time, caring practice and reflection.

Dalgaard KM, Keldorff S, Delmar C, Olsen JB. NCCS 25 års Jubilæumskonference. Vårdvetenskap i Norden, Helsinki, Finland, 23. - 25. marts 2006: Tidens betydning for omsorgsmødet - kan livstid og verdenstid forenes?

Inviterede foredrag

Skive, Indlæg på Hospicekonference region Midt, 23. november 2006. Tema: Hospice som ide og samfundsopgave. - 1 lektion

CVU Syd, Vordingborg, sundhedsfaglig diplomuddannelse, modul palliativ indsats, 9. november 2006.
Tema: Pårørende i den palliative indsats.

Aalborg, åbent foredrag Kafe Kamillus, 6. november 2006. Tema: Når uhelbredelig sygdom og død vender op og ned på tilværelsen.

Aalborg Sygehus Nord, indlæg på sygeplejefaglig temaug, Børneafdelingen, 23. og 27. oktober 2006.

Tema: Sygeplejerspersonalets samarbejde med børn og forældre. - 1 lektioner

Aalborg Sygehus Nord, indlæg på sygeplejefaglig temaug, Børneafdelingen, 23. og 27. oktober 2006.

Tema: Tidens betydning for omsorgsmødet. -2 lektioner

Mols, Fuglsøcentret, 12. videnskabelige årsmøde, Sektor for Klinisk Forskning Onkologisk Afdeling D, Århus Sygehus, 7. oktober 2006. Forelæsning: "Eksperternes møde med det senmoderne kræftsyge menneske - udfordringer, faldgrubber og modsatrettede tendenser".

Aarhus, Forskningsdag i palliation DSPaM. Præsentation af ph.d. afhandling: At leve med uhelbredelig sygdom, 6. oktober 2006.

Nibe, Hjemmesygeplejen Nibe, Nibe Sygeplejefaglig Klub, 6. juni 2006. Tema: Pårørende i den palliative indsats.

Brovst, Afdeling A, Brovst Sygehus, 20. april 2006. Tema: Pårørende i den palliative indsats, usynlige hjælpere eller synlige deltagere.

Lyngby, Hjemmeplejen Lyngby/Tårnbæk Kommune, 3., 4. 5. april 2006. Tema: Afskeden med livet.

Aalborg, frivillige ved KamillianerGaardens Hospice 18.marts, 2006. Tema: Tidens betydning for hjælperens møde med døende mennesker og deres pårørende. Refleksioner over tid betydning for de frivilliges indsats ved Hospice.

Kolding, sygeplejerspersonale i DK, 7. marts, 2006. Tema: Afskeden med livet.

Roskilde, tværfagligt kursus Uddannelses- og Udviklingsafdelingen, Roskilde Amt, 28. februar, 2006. Tema: pårørende i den palliative indsats.

Aalborg, tværfagligt kursus for professionelle i sundhedsvæsenet, Den palliative indsats i Nordjyllands Amt, 16. januar, 2006. Tema: Pårørende i den palliative indsats.

Aalborg Sygehus, onkologisk afsnit, 2. januar 2006. Tema: Mødet mellem patient, pårørende og sygeplejerspersonale set i et tidsmæssigt forløb.

Deltagelse i kongresser og symposier

"Livsfilosofi i en sundhedsfaglig kontekst", Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitet, 13. - 15. december 2006.

"Klinisk Kræftforskning", DAFKO, Aalborg Sygehus, Århus Universitet, 27. november - 1. december 2006.

Aalborg Universitet, Kongres for Aktionsforskning, Aktionsforskningens dilemmaer ved Bjørg Aase Sørensen, Arbejdsinstituttet, Oslo og Høgskolen Vestfold, 10. november 2006.

12th International Reflective Practice Conference, Cambridge, UK, 3.- 5.juli 2006. Tema: Being and Intention in Health and Educational Care.

Konference "Vårdvetenskap i Norden 25. År - historia, nuläge och framtidsvisioner", Nordic College of Caring Science, Helsingfors, Finland, 23.- 25. marts 2006.

Studiebesøg

UCSF, København, 23. januar 2006. Præsentation af forskningsprojekter under gennemførelse ved UCSF. Præsentation af foreløbige resultater af eget ph.d. projekt.

Kontinuerlige aktiviteter

Næstformand Hospice Forum Danmark.

Bestyrelsesmedlem Hospicefonden.

Repræsentant for Hospice Forum Danmark i samarbejdsforum af foreninger med fokus på den palliative indsats i DK: Kræftens Bekæmpelse, Hospice Forum Danmark, Foreningen for Palliativ Indsats i DK, Dansk Selskab for Palliativ Medicin, sammenslutning af hospiceledere i DK.

Edith Mark

Publikationer

1. Mark E (2006). Det ufødte barn og selvbestemmelsesretten. Sygeplejeetisk Råds 15. årsberetning 2005. Dansk Sygeplejeråd. København, s. 21 - 24.
2. Mark E (2006). Det ufødte barns møde med sundhedsvæsenet. Nerven. Nr. 1, 12. årgang. Dansk Sygeplejeråd, Viborg Amtskreds, s.7 - 8.
3. Mark E (2006). Tid, viden og hjerte. Synergi, 24. maj 2006. Dansk Sygeplejeråd.

4. Mark E. Bragt i De Bergske, 31. aug. 2006. Overskrift: Der er brug for, at vi kan mere end at skifte forbindinger.
5. Mark E (2006). Reddet på målstregen. LederNet. August 2006. Dansk Sygeplejeråd.
6. Mark E, Ahlebæk K. Bragt i Kristeligt Dagblad, 14. sept.2006. Overskrift: Sygeplejersker har brug for teoretisk viden.
7. Mark E (2006). Nordisk Sygeplejeetik. Tidsskrift for Sygepleje, nr. 23, 2006, s. 42 - 43.

Abstracts

1. Mark E, Delmar C, Pahuus M. Seminar for ph.d. studerende. Institut for Sygeplejevidenskab, Århus Universitet, 27. marts 2006: Pooh som vi spiser
2. Mark E, Delmar C, Pahuus M. NCCS 25 års Jubilæumskonference. Vårdvetenskap i Norden, Helsinki, Finland, 23. - 25. marts 2006: Pooh som vi spiser.
3. Mark E, Delmar C, Pahuus M. 4. Sygeplejesymposium, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 28. april 2006: Pooh som vi spiser.
4. Mark E, Delmar C, Pahuus M. Forskningens Døgn, Gl. Torv, Aalborg, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital, 5. maj 2006: Pooh som vi spiser.
5. Mark E, Delmar C, Pahuus M. International Storyline Conference, Glasgow, Skotland, 27. - 29. oktober 2006: A storyline for children with chronically illness.
6. Mark E, Delmar C, Pahuus M. Ph.d. kursus. Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Forskningens Hus, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital, 14. dec. 2006: Pooh som vi spiser.

Deltagelse i ph.d.-kurser:

1. Deltagelse i studiegruppe om Paul Riceour. Institut for Folkesundhed, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Århus Universitet. I perioden 17. marts til 6. april 2006.
2. Deltagelse i ph.d. seminar ved Institut for Sygeplejevidenskab, Århus Universitet. 27. marts 2006.
3. Deltagelse i ph.d. kursus. Danmarks Pædagogiske Universitet, 16. -19. maj 2006. Tema: Research in Aesthetic Experiences and their Potential for Learning.
4. Deltagelse i ph.d. kursus. Forskningens Hus, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital: 13. - 15. december 2006. Tema: Livsfilosofi i en sundhedsfaglig kontekst.

Konference- og kursusplanlægger:

1. Tilrettelæggelse og afholdelse af temadag for Sygeplejeetisk Råd, 6. febr. 2006. Tema: Prioritering i det danske sundhedsvæsen.
2. Tilrettelæggelse og afholdelse af nordisk møde for nordiske sygeplejeetiske råd i København, 30. nov, 2006. Tema: Nordisk samarbejde vedrørende sygeplejeetik.
3. Planlægning af temadag for Sygeplejeetisk Råd, 8. marts 2006. Tema: Selvbestemmelse.

4. Planlægning af nordisk konference på Færøerne 2008. Sammenslutningen af Sygeplejersker i Norden (SSN). Tema: Visioner for sygeplejen.

Inviterede foredrag:

1. Sundhedsfaglig diplomuddannelse i professionspraksis. Børnefamilien og den sundhedsprofessionelle. Sundheds CVU Nordjylland, 19. sept. 2006. Emne: Livsstilssygdomme med fokus på ernæring i forhold til børn med diabetes og i forhold til overvægtige børn.
2. Undervisning af psykiatriske distriktsygeplejersker, jysk/fynsk seminar, 3. nov. 2006. Vedersø Klit. Emne: Lokale etiske komitéer.
3. Undervisning af intensivsygeplejersker, specialuddannelse for intensivsygeplejersker. Odense Universitetshospital, d. 17. nov. 2006. Emne: Etiske dilemmaer.
4. Undervisning af diabetesygeplejersker, længerevarende efteruddannelse for sygeplejersker i diabetesygepleje. Modul 2, Nyborg, 23. nov. 2006. Emne: Etik.

Deltagelse i kongresser og symposier

1. Foredrag med Kari Martinsen i Budolfi Kirke, Aalborg, 8. feb. 2006. Budolfi og Vor Frue sognes menighedsråd og studenterpræsterne. Tema: Sårbarheden og omvejene.
2. 5 års jubilæumssymposium, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Århus Universitet, 12. januar 2006. Tema: Forskning i klinisk sygepleje frem mod 2016.
3. NCCS 25 års Jubilæumskonference, Helsinki, Finland, 23. - 25. marts 2006. Tema: Vårdvetenskap i Norden 25 år.
4. Nordisk arbejdsseminar om sygepleie-etikk, Oslo, Norge, 20. - 21. april 2006. Tema: Oprettelse af et nordisk netværk for de faglige etiske råd.
5. 4. Sygeplejesymposium, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 28. april 2006.
6. Dialogmøde med professor Kari Martinsen og docent Karin Anna Petersen, 1. december 2006, Herlev Sygehus, København. Tema: Kundsksformer i sygeplejen.

Studiebesøg

Universitetshospitalernes Center for Sygepleje- og Omsorgsforskning (UCSF). Rigshospitalet, København, 23. jan. 2006.

Legater/Priser

1. Lundbeckfonden tildelt 250.000 kr. til forskningsprojektet "Pooh som vi spiser".
2. Dansk Sygeplejeråds Forskningsfond tildelt 250.000 kr. til forskningsprojektet "Pooh som vi spiser".
3. Novo Nordisk Fonden (Klinisk sygeplejeforskning) tildelt 170.000 kr. til forskningsprojektet "Pooh som vi spiser".
4. Dansk Sygeplejeråds rejselegat tildelt 5.000 kr. til deltagelse

i International Storyline Conference, Glasgow, Skotland, 27. - 29. oktober 2006:

5. Det Obelske Familiefond tildelt 6.350 kr. til deltagelse i NCCS 25 års Jubilæumskonference, Helsinki, Finland, 23. - 25. marts 2006.

Medieomtale

1. Interview af journalist Kirsten Winding, bragt i Ugeskrift for Læger 2006;168(42):3642. Overskrift: Patienternes vagthund.
2. Interview af journalist Sole Bugge Møller, bragt i Dagens Medicin, 26. juni 2006. Overskrift: Etiske komitéer på vej til sygehuse.
3. Interview af Mads Krøll Christensen, bragt i Synergi, Dansk Sygeplejeråd, 11. okt. 2006. Overskrift: Gabestok gavner ikke patientsikkerhed.
4. Interview af Mads Krøll Christensen, bragt i Synergi, Dansk Sygeplejeråd, 20. juni 2006. Overskrift: Etik på hospitalsgan-gene.

Kontinuerlige aktiviteter

Sygeplejeetisk Råd

Formand for Sygeplejeetisk Råd i Danmark.

Referee-bedømmer

Scandinavian Journal of Caring Sciences

Projektplanlægning:

Dansk Sygeplejeråds/Sygeplejeetisk Råds repræsentant i projektplanlægningsgruppe om oprettelse af kliniske etiske komitéer i Danmark. Et samarbejde mellem DADLs Etiske Udvalg og DSRs Sygeplejeetisk Råd.

Narrativt netværk

Vitus Berings Udviklingsråd forankret på Gedved Seminarium. Netværk om Narrativitet i pædagogisk og organisatorisk perspektiv.

Bente Hoek

Originalartikler

1. Hoek B. Hoek B. Qualitative evidence in evidence-based (nursing)practice. Tidsskrift for Kvalitativ Metodeudvikling 2006;40:9-19.
2. Hoek B. Sygeplejeteori - hvad skal vi med dem? Klinisk Sygepleje. Submitted oktober 2006.

Abstracts

Hoek B, Delmar C. 2nd International Congress of Qualitative Inquiry, University of Illinois, USA, 4. - 6. maj 2006: Qualitative evidence in evidence-based practice.
Hoek B, Delmar C. The 4th Nordic Interdisciplinary Conference on Qualitative Methods in the Service of Health, Växjö University, Sweden, 18. - 20. maj 2006: Qualitative quality - is there a set of criteria?

Ph.d.-kurser/-seminar

1. Ph.d.-seminar, Forskningens Hus, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital, 13.-15. december 2006. Tema: Livsfilosofi i en sundhedsfaglig kontekst.
2. Ph.d.-kursus, Institut for Folkesundhed, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Aarhus Universitet, 13.-16. november 2006. Tema: Qualitative research methods.

Deltagelse i kongresser/konferencer/seminarer

1. Videnskabeligt seminar, Sundhed, Menneske og Kultur, Center for Humanistisk Sundhedsforskning, Københavns Universitet, 8.-9. december 2006. Tema: De nye brugere, de nye professionelle, de nye institutioner.
2. Videnskabeligt seminar i Bergen, Norge, 28. november 2006. Tema: Evidens-diskussioner. Positivism-diskussion i nye former?
3. International Nursing Conference, København, 26.-27. oktober 2006. Tema: Collaborative Research Models: Improving Patient Outcomes.
4. 5th International Research and Development Conference, Aarhus, 23.-25. august 2006. Tema: Interpersonal relationships in nursing.
5. 3rd International Congress of Qualitative Inquiry, Urbana-Champaign, Illinois USA, 4.-6. maj 2006. Tema: Ethics, politics and human subject research in the new millennium.
6. 4th Nordic Interdisciplinary Conference on Qualitative Methods in the Service of Health, Växjö, Sverige, 18.-20. maj 2006. Tema: Epistemological practice and practical epistemology: Getting qualitative research out of the doldrums.
7. NCCS 25 års Jubilæumskonference, Helsinki, Finland, 23 -25. marts 2006. Tema: Vårdvetenskap i Norden 25 år.

Legater

1. Rejselegat kr. 2.500 fra Dansk Sygeplejeråd til deltagelse i 3rd International Congress of Qualitative Inquiry, Urbana-Champaign, Illinois USA, 4.-6. maj 2006.
2. Legat kr. 25.000 fra Herta Christensens Fond til gennemførelse af ph.d.-projekt.

Kontinuerlige aktiviteter

Videnskabelige selskaber

Medlem af Nordic College of Caring Sciences, 2005 -
Medlem af Danske Selskab for Sygeplejeforskning, 1995 -
Medlem af Forum for Akademiske Sygeplejersker, 1998 -

Referee bedømmer

Referee-bedømmer for Scandinavian Journal of Caring Sciences, 2001 -

Odense Universitetshospital

Medlem af Styregruppe vedr. Implementering af Evidensbaseret praksis, 2001 -

Dorte Buchwald

Publikationer

1. Buchwald D. Hvis man nu dør juleaften. Fokus på kræft og sygepleje; 2006; 26 (2); 21-22
2. Buchwald D; Nørgaard-Lauritsen L; Møller L. En alternativ vej. Omsorg; 2006; 23 (3);

Abstracts

1. Buchwald D, Nørgaard-Lauritsen L; Møller L. 4. Sygeplejesymposium, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 28. april 2006. En alternativ vej.
2. Buchwald D, Delmar C, Schantz-Laursen B: NCCS Konference: Familien i sundhed, lidelse og omsorg – fra vugge til grav. 22.-24. marts 2007. Millioner af stjerner.

Inviterede foredrag

1. Kræftens Bekæmpelse, Hals Kommune: 11. oktober 2006. Tema: Børn af forældre med kræft. ”
2. FOF Sønderjylland. 9. oktober 2006. Tema: Aktiv dødsbistand, en debat om for eller imod.
3. Sulsted Sognegård. 9. februar 2006. Tema: Alternativ behandling til alvorligt kræftsyge patienter.
4. Sygehus Vendsyssel. 18. januar. Tema: Kandidatforelæsning om projektet ”Hvorfor bliver det nat, mor?”:

Konference- og kursusplanlægger

1. Basiskursus i Palliation på hotel Trinity, Fredericia.. For Foreningen til palliativ indsats. Den 7.-9. juni 2006
2. Temadag for Palliations- og hospicesygeplejerske på Hotel Scandic, Ålborg. I samarbejde med de øvrige palliationssygeplejersker i Nordjylland. Den 25. april 2006.
3. Kursus for sygeplejersker i palliation, Frederikshavn Sygehus. I samarbejde med Dorthe Beck. Den 10.-14. marts 2006.

Deltagelse i kongresser og symposier

1. Forskningens Hus, Aalborg Sygehus, Århus Universitets-hospital: 13. – 15. december 2006. Tema: Livsfilosofi i en sundhedsfaglig kontekst.
2. Århus Universitet. 26. november – 1. december 2006. Tema: Den kvalitative forskningsmetode
3. 4. Sygeplejesymposium, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 28. april 2006.

Legater/Priser

Kroghs Legat kr. 30.000,00 til indkøb af videokameraer.

Medieomtale

1. Interview i Radio Hirtshals angående.: ”Hvorfor bliver det nat, mor?”. 17. januar 2006
2. Aalborg Stiftstidende omtale af projektet: ”Hvorfor bliver det nat, mor?” 23. januar 2006

Kontinuerlige aktiviteter

Bestyrelsesposter

Bestyrelsesmedlem i Foreningen for palliativ indsats. 2004-
Aktiv Suppleant i bestyrelsen for Fagligt selskab for palliations- og hospicesygeplejersker. 2006-

Mette Grønkjær

Undervisning

Barrierer og udfordringer i pleje og behandling – alkohol-kultur, tabu og fordomme. Ud-dannelsesprogram for nøgle-personer, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn, maj 2006

Forskning og videnskabsteori, 7. semester, Sundheds CVU Nordjylland, Sygeplejerskeuddannelsen Vendsyssel, oktober 2006

Sygeplejersken som kulturarbejder, 5. semester, Sundheds CVU Nordjylland, Sygeplejerskeuddannelsen Vendsyssel, november 2006

Legater/Priser

1. Dansk Sygeplejeråds Sygeplejefaglige Forskningsfond, kr. 500.000
2. Udviklingsrådet, Sundheds CVU Nordjylland, kr. 75.000

Andet

Beskikket censor ved sygeplejerskeuddannelsen
Associate academic - non-university staff with academic status, School of Nursing and Midwifery, Faculty of Health Sciences, Flinders University of South Australia

Efterord

At sætte omsorgsetikken i den kliniske sygepleje på den forskningsmæssige dagsorden kan betragtes som et betydningsfuldt element i den sundhedsfaglige debat anno 2006 og er helt i tråd med den nye Sundhedslov af 2007 om respekt for det enkelte menneske, dets integritet og medbestemmelsesret.

Her ved indgangen af 2007, hvor nye regioner og kommuner er

opstået, er jeg som omsorgsetisk forsker, slet ikke i tvivl om at det også bliver en debat, der kommer til at fortsætte i flere år. Således er nytårsønsket at enhver ansvarlig i sundhedssystemerne trækker på den betydningsfulde viden, der allerede forefindes og som til stadighed udvikles til gavn for de mennesker, der trænger hjælp til at undgå at blive syge eller hjælp til at restituere sig til en ny livssituation.

EN DEL AF FORSKNINGSENHEDENS VIDENSKABELIGE MEDARBEJDERE SAMLET. F.V. BENTE HOECK, CHARLOTTE DELMAR, BIRGITTE SCHANTZ LAURSEN, EDITH MARK, ERIK ELGAARD SØRENSEN OG KAREN MARIE DALGAARD.

VIDEN BLOMSTRER I CAMBRIDGE - SAINT JOHN'S COLLEGE.

REGION NORDJYLLAND

ÅRSBERETNING 2006

Redaktion:

Forskningsleder for Klinisk Sygepleje,
cand. cur., ph.d Charlotte Delmar
(ansvarshavende)

Tekster:

Forskningsleder for Klinisk Sygepleje,
cand. cur., ph.d Charlotte Delmar,

Seniorforsker Birgitte Schantz Laursen,
cand. cur., ph.d.

Post doc i klinisk sygepleje Erik Elgaard Sørensen,
cand. cur., ph.d.

Layout og satsproduktion:

Ole Svendsen, Foto/AV-Sektionen,
Aalborg Sygehus

Foto:

Foto AV-sektionen, Aalborg Sygehus,
samt private optagelser

Forside: Illustration: Philippe Petitjean,
Foto AV- sektionen, Aalborg Sygehus

Reg. nr.: 0434

Udgiver:

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje,
Forskningens Hus,
Sdr. Skovvej 15, 9000 Aalborg
Tel: 99 32 68 27
Fax: 99 32 68 01
E-mail: c.delmar@rn.dk

© Marts 2007 - Aalborg Sygehus

ISBN 978-87-987245-4-4